

मकूसका ज्याक्तुम जोपा-ल्वा

कु-रुदुम ग्वाक्पा यूहन्नाका सीड्डुमिम

मती ३:१-१२; लूका ३:१-१८; यूगन्ना १:१६-२८

१ माम्चुनीकु चो येशू ख्रीष्टकु दुथाम जोपा-ल्वाकु चोम द । २ माम्चुनीलाम जेपा यशैयाका अरेसाका ज्याक्तुम बु , “रेण्डा ! गो ई लाम्दु र्लुक्पा आ सेलाचो ई डादो-डादो थुरु ।” ३ कोड लोलाम राड-राडयालामका ये , “माम्चुनीकु लाम्दु र्लुनी, मा उनी लाम धानी” ४ मोम्का डा यूहन्ना कु-रुदुम ग्वाक्तोडा राड-राडयाडा ल्वालाम्सास्ता । “खोत्ले ईनी छुललामका र्लोसिट्नी, मा माम्चुनीका ईनी छुल हेम्मी ” ज्वाक्तोडा मुचुमिमलाई सीड्डुमी । ५ खोत्ले यहादिया नेब्दी नुड यरूशलेमडाम मुचुमिम यहन्नाकाडा लम्डी । मेकोतिमा उनी छुलमिम उनी गोलामका मिस्सितोडा यूहन्नालामका यर्दन ब्लोकुडा कु-रुदुम रम्डी । ६ यूहन्नाका ऊंटकु सोमकाम ये फसिथाल्ला, मा कोक्तेकु खिम्बिरी खिम्स्थाल्ला । गुका रु नुड सोब्दी खुदो पुथाल्ल । ७ मेरामका आरे ज्वाक्तोडा सीड्डुमी, “गोडाम चडडा कोले युमनुडमा रोमी, मा गो ने कुम्सिममा उनी जुत्ता प्लम वो मेघेन्डी । ८ गो कु-रुदुम ग्वानिनिम बु , गुमीका चाई माम्चुनी-पेल-रुदुम ग्वानीमी ।”

येशूकु कु-रुदुम नुड न छाप्सी

मती ३:१३-१७; ४:१-११

लूका ३:२१-२२; ४:१-१३

९ मेकोतिलो येशू गालीलडाम नासरतलामका बिम्डी, मा यहन्नालामका यर्दन ब्लकुडा कु-रुदुम रम्डी । १० ब्लकुलामका पाखाथो लुम्डी वो मोरो गुमीका पाही ह्वासिट्पा ल्वाम्डी, मा

माम्चुनी-पेल उनी त्वाबडला तुक्तुकुर होप्पाम योक्तोडा बेपा ल्वाम्डी । ११ मेकोतिमा पाहीलामका कोले लोलामका आरे ज्वाक्ता, “गाना गो छोम द्वानिमिम आ चो , मा गानानुड गो छोम गेसिट्पा बुडु ।” १२ माम्चुनी-पेलका गुमीलाई राड-राडयाडा लम्ल्याम्डी । १३ मेसिन्डा गुमी शैतानलाम न छाप्सित्तो ब्ल-धुम(४०) नेम बाम्डी । मोम्लो गुमी सोब्दीपोमिम नुड बाम्डी, मा पाहीचोमिमका उनी चापे-डुपे बेम्डी ।

येशूका सीसिपामिम येट्मडिम

मती ४:१८-२२; लूका

५:१-११; यूहन्ना १:३५-४२

१४ यहन्ना चुम्मिडिम चडडा, माम्चुनीकु जोपा-ल्वा थोबेतोडा येशू गालीलडा रोम्फाम्डी । १५ गुमीका ज्वाम्डी, “थारी रोम्फामु दुम्स्तुम बु, मा माम्चुनीकु किब्दी वो फाडा डा रोक्फाड्डाम बु । मेम्मिमका ईनी न र्लोनी, मा जोपा-ल्वाडा थोर लुनी ।” १६ येशू गालील दिरिदिन फारभाल लक्तोडा बेम्डिलो सिमोन नुड ऊ ल्वाक अन्द्रियासचिपका पालुड ओप्तोडा बेपा ल्वाम्डी, हेडालोने मेर्चिप पालुडचो बाच्ची । १७ येशूका ज्वाम्डी, “गोनुड लाम्दिची, गो गाचीलाई मुचु रेट्पा पालुडचो दुमबेनिची ।” १८ मेर्चिपका ऊची पालुड पाजोल्चीमा येशूनुड लाम्दिट्ल्याच्ची । १९ कुचो हानोक्थो रोम्थिम्डिलो येशूका जब्दियाकु चोचिप याकुबनुड यहन्नाका कुबी-बोक्साडला ऊची पालुड फिर्तोडा बेपा ल्वाम्डिची । २० मोम्लो गुमीका मेर्चिपलाई येन्थाम्डिची, मा मेर्चिपका ऊची पाप जब्दिया उनी काम बेपामिमनुड कुबी-

बोक्साडला पार्जोल्चिमा येशूनुड लक्ची ।

येशूका मुनाड-पेल र्लुम्डिम

लूका ४:३१-३७

२१ येशू नुड उनी सीसिपामिम कफर्नहुमडा लम्डी, मा डेमिसमुनेम येशू घ्रोम्दिनेमडा लम्डिमा सीमु चोम्मिडी । २२ उनी सीसिडा मेसिन्डा बाट्पा खोत्लेडा डाडाया दुम्मिडी, हेडालोने उनी सीसि मे यहूदीमिमकु डुम्लासीपा पातुम्मीमिमकाम होप्पाम मेबायावा । ला वो गुमीका उनी त्वाकु मुलुगोनोम होम्साका सीट्मिडी । २३ मोम्लो मेराम घ्रोम्दिनेमगोडा मुनाड-पेलका हुपा कोले मुचु बाईडा । २४ मेरामका येत्तोडा येशूनुड ज्वाक्ता, “ए नासरतडाम येशू, गुकुनुड गानी हाम माल्निम ? हाम गानी गुकु मासेण्डा रोनिम ? गानी माम्चुनीकु नडका साट्मा मेराम डा मुचु बुनी ज्वाक्साका गो जोहोमका छेनिनी ।” २५ “वाय बाया, मा मेरामलामका लुकल्याडा !”, ज्वाक्तोडा येशूका मेरामलाई भुमिडी । २६ मेकोतिमा मे मुनाड-पेलका मेराम मुचु लेप्लेबोक्तो नुड येत्तोडा मेरामलामका लुकल्याड्डा । २७ मेसिन्डाम खोत्ले मुचुमिमका मेराम ल्वाम्डिमा डाडाया दुम्मिडी, मा उनी त्वाब-त्वाबडाडा, “हामडे आरेप्पाम ? ओराम ने आच्छडाकाम लाले सीसि डे रेछा ! मा ओरामका ने ऊ मुलुगोनोम होम्साकाडा मुनाड-पेलमिमलाई वो भुरुमी रेछा, मा मेर्मिमका वो ओरामका ज्वामिम थोमी रेछा !” ज्वाबेम्डी । २८ येशूकु दुथाम मेर्मिम ल्वा गालील होनो-आथो खोत्लेथो फोन्ल्यासिड्डा ।

येशूका पत्रुसकु नाइमेकु माम सबेट्मिडिम

मती ८:१४-१७; लूका ४:३८-४१

२६ येशू नुड उनी सीसिपामिम मे घ्रोम्दिनेमलामका लुम्डी मोरो सिमोन नुड

अन्द्रियासकु नेण्डा लम्डी । मेकोतिलो याकूब नुड यूहन्नाचिप वो गुमीनुड डा बाच्ची । ३० मोम्लो सिमोनकु नाइमेकु माम डार्चुमोका नोपामा अम्ल्याट्पा बाईडा । मेकोतिमा मुचुमिमका मेराम ल्वा येशूनुड सोम्ल्याम्डी । ३१ मेम्मिमका येशू ऊमाडा लम्डिमा ऊ ल्वाडा जेट्मिडिमा फम्डी, मा मोम्लोडा डार्चुमोका वो डिट्ल्याट्दु । मेकोतिमा मेरामका उनी चापे-डुपे बोमु चोम्डु ।

येशूका सेर्पा मुचुमिम सबेट्मिडिम

मती ८:१६-१७

३२ मेनेम नेम्था नेप्सुड गाम्डालो मेसिन्डा खोत्ले नोपामिम नुड मुनाड-पेलका हुपामिमलाई मुचुमिमका येशूकाडा रेट्मिडी । ३३ मेराम देलडाम खोत्ले डा मुचुमिम मेराम नेण्डा खोम्सिमिडिम बाईडा । ३४ वाड-वाडमी सोमोरीनुडमा छोम सेर्पा मुचुमिमलाई येशूका सबेट्मिडी । मेकोतिमा छोम सेर्पा मुनाड-पेलामिम वो र्लुम्डिमी । ला वो येशूका मे मुनाड-पेलमिमलाई जेमु डा मेग्वाक्मिवा, हेडालोने मेर्मिमका येशू सु ज्वाक्साका छेट्मिडिम बाईडा ।

येशूका मेल्वाखोपडा सोम्दी बेम्डिम

लूका ४:४२-४४

३५ येशू नेमसोसोका, सिन्थाडा बम्डिमा मेल्वाखोपडा लम्डिमा मेसिडा सोम्दी बोमु चोम्मिडी । ३६ मेकोतिमा सिमोन नुड गुनुड बाट्पा ऊ डोप्सोमिमका गुमीलाई माल्तोडा लम्डी । ३७ मेर्मिमका येशूलाई डार्मिडी मा, “खोत्लेका गानीलाई माल्तोडा बोमी”, ज्वाम्डी । ३८ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “दो ! गुई होनो-आथोम वाडमी देलबाडे वो लक्सी, मा गो मेसिन्डा वो जोपा-ल्वा थोबेट्पुमी, हेडालोने गो जोपा-ल्वा थोबेट्दुडा डा रोडडोम ।” ३९ मेकोतिमा येशू घ्रोम्दिनेमबाडे जोपा-ल्वा थोबेतो

नुड मुनाड-पेलमिम र्ल्लुकुतो खोत्ले गालील डा खिसिंम्डी ।

येशूका जोन बेट्पालाई सबेट्मडिम

मती ८:१-४; लूका ५:१२-१६

४० कोले जोन बेट्पा मुचुका ऋचुखुम बेत्तो येशनुड, “गानी न बानीमाला गोलाई नुबेन्मु चाम्डिनी” ज्वाक्मा-ज्वाक्माडा बुडु । ४१ येशूकु थोम डा ब्रोस्तामका गुमीका मेरामलाई लुम्मु उनी ल्वा लक्तोडा ज्वाम्डी, “गो न बेऊ गाना नुया।” ४२ मेकोतिलोडा जोनका डिड्ल्याड्डु, मा मेराम सस्ता । ४३ “मा-मासो ! आराम ल्वा सुनुड वो मेसोया वो, ला वो गाना चाई लक्सामा डुम्लाचोमिमकाडा ई त्वाबडा रेम्बेसा, मा गुका रेम्नान् । (लेवी १४:२-३२) ४४ मेड्डाम मुचिुममलाई गाना नुन्नाम बु ज्वाक्पा रेम्बोमु मोशाका माम्चुनीलाई हाम ग्वामु ज्वाक्ताम बु मेम्डा बै ।” ज्वाक्तोडा मेरामलाडर् थुसोम्डी । ४५ ला वो मेरामका गुमीका ज्वाम्डिम होडडा मेबेसाका लस्तामा खोत्लेनुड सोमु चोम्डु, मा मेराम ल्वा खोत्लेथो फोन्स्ता । मेम्मिमका येशू देलबाडे डादोम होम्साका मेबासाका मुचुका मेल्वाखोपबाडे कोडडा बुमु चोम्मिडी । ला वो मुचुमिम आथावा उनीमाडा खोत्लेलामका रोम्डिहोमडा बाम्डी ।

येशूका ल्वा-खेल सोक्पा मुचु सबेट्मडिम

मती ९:१-८; लूका ५:१७-२६

२ कोलेम नलेम चडडा येशू कफर्नहुमडा र्ल्लोम्सिम्डी, मा गुमी कोड नेपडा बुमी ए ज्वाक्पा मुचुमिमका थोम्डी । २ मेसिन्डा छोम सेपा मुचुमिम खोम्सिम्डिमका लाम्चकाडा ना बान्थो

खेल देम्खोप डा मेबायावा, मा येशूका चाई सीजेम दोतोडा बेम्डी । ३ मोम्लोका डा ब्ललेका ल्वा-खेल सोक्पा कोले मुचु कुर्मिडिमा उनीमाडा रेट्मडी । ४ मेसिन्डा छोम सेपा मुचुमिम बाम्डिमका मेरामलाई मेर्मिमका येशूकाडा रेन्थिमु मेचाप्मिवा । मेम्मिमका मे नेमकु मुडखुम होट्मिडिमा मेलामका डा मे ल्वा-खेल सोक्पा मुचु ऊ अम्खोपनुड डा वाखावा डम्सोम्डी । ५ येशूका मेर्मिम थोर लुम्डिम ल्वाम्डिमका मे ल्वा-खेल सोक्पालाई ज्वाम्डी, “ए छारी ! ई छुलमिम हेम्सिमु दुम्स्तुम बु ।” ६ मेसिन्डा बाट्पा कोड-कोड यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमका उनी नडा आरे मिम्सिम्डी, ७ “ओक्का हेडा आरे ज्वामिम ? ओक्का ने माम्चुनीलाई डक्साका डे जे रेछा ! माम्चुनीडाम वाडमी सुका छुल हेम्मु चाप्सु मा ?” ८ मेर्मिमका उनी नडा हाम मिम्तोडा बोमी ज्वाक्पा येशूका चम्ल्याम्डी । मेम्मिमका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “हेडा गानी ईनी नडा आरेप्पाम मिम्सिनिमिम ? ९ ओ ल्वा-खेल सोक्पालाई ई छुलमिम हेम्स्ताम बु ज्वामु डे नु, ई प्लान-कोम्सु कुरामा लाम्दिया ज्वामु डे ?” १० ला वो ओ सुबुडाम छुल हेम्मु ओराम मिनी-चोक्कु मुलुगोनो बु ज्वाक्पा गानी ओराम लामका डा चनी, मेम्मिमका गुमीका मे ऊ ल्वा-खेल सोक्पालाई ज्वाम्डी, ११ “गो गानालाई ज्वाडु, बका ! ई प्लान-कोम्सु फकामा नेम लक्सा ।” १२ मेकोतिलो डा मेराम मुचु बक्ल्याड्डा, मा ऊ प्लान-कोम्सुनुड खोत्लेका रेप्मिडिहोडडा मेलामका लस्ल्याड्डा । मेम्मिमका मेर्मिम खोत्ले डा डाडया दुम्मिडी, मा “आरेप्पाम ने हेल्लो वो ल्वाम्मा मेबायावा !” ज्वाक्तोडा माम्चुनीकु नड कोम्डी ।

१२:१० दानियल ७:१३-१४ रेप्नी । मिनी-चो ज्वाक्पा: मुचु होप्पाम डा ल्वासिमिम् कोड युमनुडमा ।

येशूका कर फक्पा लेवी येट्मिडिम

मती ९:९-१३; लूका ५: २७-३२

१३ येशू आथावो कोखेप दिरिदिन फार्थो लम्डी । मेकोतिलो उनीमाडा छोम सेर्पा म्चुमिम रोम्डी, मा गुमीका मेर्मिमलाई सौमु चोम्मिडी । १४ मेकोतिमा गुमी लक्तोडा बेम्डिलो अल्फयसकु चो लेवी करफखोपडा गन्तसिट्पा ल्वाम्डी, मा मेरामलाई ज्वाम्डी, “गोनुड लाम्दिया ।” मा मेराम बक्तामा गुमीनुड डा लाम्दिडा । १५ लेवीकु नेप्डा येशूका गुला पेतो बेम्डिलो गुमीनुड सेर्पा कर फक्पामिम, छुल्चोमिम नुड उनी सीसिपामिम वो बाम्डी । हेडालोने गुमीनुड लाम्दिपामिम छोम सेर्पा बाम्डी । १६ फरिसीमिमडाम यहदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमका गुमी छुलचो नुड कर फक्पामिमनुड पेतोडाबेपा ल्वाम्डिमा येशूकु सीसिपामिमनुड ज्वाम्डी, “हेडा गुमीका छुलचोमिमनुड , मा कर फक्पामिमनुड वो कोयो बासाका पोमिमिम ?” १७ आरे ज्वाक्पा थोम्डिमका येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “मेनोपालाई डाक्टर हाऊ मा ? ला वो नोपाका मोकु , गो जोपा-नगोनुडमालाई मँए छुल्चोलाई येट्डा रोडडोम ।”

उपासकु दुथाम येशूनुड हिलाहिसी

मती ९: १४-१७; लूका ५: ३३-३६

१८ यहन्नाकु सीसिपामिम नुड फरिसीमिम उपास बाम्थाल्मिडी । मेम्मिमका कोडनिमका रोम्डिमा येशूनुड हिलाहिसी बेम्डी, “यहन्नाकु सीसिपामिम नुड फरिसीमिमकु सीसिपामिम उपास बुमी, मा हेडा ईर्नी सीसिपामिम चाई उपास मेबुमिमिम ?” १९ येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “हाम बेउला गुमीनुड डा बात्तो-बात्तोडा बियाडाम बच्चोमिम उपास बुमी मा ? बेउला उनी त्वाबनुड बुलो बच्चोमिम

उपास बासी मेनु । २० ला वो बेउला मेर्मिमलाम वाड दुम्बेट्पा थारी रोफा, मा मेराम थारीका कोडडा मेर्मिम उपास बुमी ।” २१ “सुका वो चेम्पा येडा जोपा येका मेफिरु , फिरुडा ला वो मे फिर्मा ये आमा लल्या । मे फिर्मा जोपा ये चेम्पा येलामका आमा लुल्ल्यालो मेराम छोम मेजोहोमका आ । २२ मा सुका वो मालो प्लोक्पा दाखमद्य चेम्पा कोक्तेकु सोजामडा मे जुलु । मँए लाने मे दाखमद्यका मे कोक्तेकु सोजाम पिईसोकु , मा दाखमद्य नुड सोजाम निफी डा ब्लाम-ब्लाम दुम्ची । मेम्मिमका मालो प्लोक्पा दाखमद्य मालोम कोक्तेकु सोजामडा डा जुली ।”

डेम्सिमुनेमकु दुथाम हिलाहिसी

मती १२:१-१४; लूका ६:१-११

२३ कोड डेम्सिमुनेम येशू जेप्सेर येभाल लक्तो बेम्डिलो , लम्डीहोडडा उनी सीसिपामिमका मे जेप्सेर प्रोन्मु चोम्मिडी । २४ ओ ल्वाम्डिमा फरिसीमिमका येशूलाई ज्वाम्डी, “रेप्नी ! ओर्मिमका हेडा डेम्सिमुनेम हाम बेसि मेनुपा मेडा बोमिमिम ?” २५ मा गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “दाऊद नुड गुनुड बाट्पामिम क्ूरुमसिम्डी , मा मान्थि मेनुयावाम बाईडालो गुका हाम बुडु ज्वाक्साका ज्याक्मा हाम गानी हेल्लो वो रेप्निम मेबु ? (१-शमएल २१:१-६) २६ अबियाथार डाऊ डुम्लाचो बाईडाम थारीका दाऊद हेसाका माम्चुनीकु सोरनेमगोनो हुडडा, मा माम्चुनीकु नड बेम्मा सोबेम पुडु । मेकोतिमा गुनुड बाट्पामिमलाई वो ग्वाक्तुमी, ऊहम चाई डुम्लाचोमिमडाम वाडमो सुका वो पेसी मेनुपा बाईडा ।(लेवी २४:४-६) २७ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “डेम्सिमुनेम मुचुमिमकु दुथाम प्रडमा, मुचुमिम चाई डेम्सिमुनेमकु दुथाम प्रडमा मँए ।” २८ मेम्मिमका मे डेम्सिमुनेम, ओ मिनी-चोकु मुलुगोनो डा बु ।

३ आथावो किचो चडडा गुमी घोम्दिनेमडा लम्डी । मेकोतिलो मेसिन्डा ल्वा साट्पा कोड मुचु बाईडा । २ मे ल्वा साट्पालाई डेमिसमुनेम सबेन्मी डे मँए ज्वाक्साका येशूलाई मेजोपा बोमु नका मेसिन्डाम कोड-कोड मुचुमिमका सुर्बाल्मिडी । ३ मेकोतिमा गुमीका मे ल्वा साट्पा मुचुलाई ज्वाम्डी, “आसी बिका ।” ४ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “डेम्सिमुनेम हे बिलो नु, जोपा डे मेजोपा, नुबेन्मु डे सेन्मु ?” ला वो मेर्मिम वाय-वाय डा बाम्डी । ५ येशूका मे लुड होप्पाम उनी न ल्वाम्डिमका उनी गो नोडा, मा उनी छोकछोका होनोआथो रेप्मिडी । मेम्मा मेरामलाई ज्वाम्डी, “ई ल्वा थडा ।” मेकोतिमा मेक्का ऊ ल्वा थडडु, मा ऊ ल्वा डादोमहोप्पाडा दुस्ल्याडडा । ६ मेकोतिमा फरिसीमिम मलामका लम्डी, मा हेरोदीमिमनुड येशूलाई हेसाका सेन्मु ज्वाक्साका मुलु बोमु चोम्ल्याम्डी ।

सेर्पा मुचुमिम येशूनुड

मती १२:१५-१६; लूका ६:१७-१६

७ मेकोतिमा येशू उनी सीसिपामिमनुड दिरिदिनथो लम्डी । मेकोतिलो गालीललामका सेर्पा मुचुमिम गुमीनुड लम्डी । ८ यहूदिया, यरूशलेम, इदुमिआ, यर्दन होम्बु, टुरोस नुड सीडोनबाडेम छोम सेर्पामुचुमिम गुमीका बेम्डिम खोत्ले खारीमिम थोम्डिमा उनीमाडा रोम्डी । ९ मे सेर्पा मुचुमिमका गुमीलाई मेचिप्पुनु ज्वाक्साका उनी सीसिपामिमलाई कोले कुबी-बोक्सा रेन्बेटिमडी । १० हेडालोने येशूका छोम सेर्पामिमलाई सबेटिमडिमका खोत्ले नोपामिमका गुमीलाई लुम्मु ज्वाक्साका क्स्वाम्सिमडिम बाम्डी । ११ हाडकोलो मुनाड-पेलमिमका गुमीलाई ल्वाम्डी मेकोतिलो डा, “गानी माम्चुनीकु चो ” ज्वाक्तो येत्तोडा उनी डादोडा

भार्थाल्मिडी । १२ मेकोतिमा गुमीका चाई गो सु ज्वाक्साका गानी मा-मा वाडमीनुड सोनी सो बेम्डिमी ।

येशूका को-न(१२) सीसिपामिम थुट्मिडिम

मती १०:१-४; लूका ६:१२-१६

१३ मेसिन्डाममा येशू पोप्चडडला लम्डी, मा गुमीका न बेम्डिम मुचुमिमलाई येट्मिडिमी, मा मेर्मिम वो उनीमाडा रोम्डी । १४ गुमीनुड बुमु नुड जोपा-ल्वा सोन्डा थुर्मु येशूका को-न(१२) सीसिपामिम थुम्डिमी । १५ मेकोतिमा मेर्मिमलाई मुनाड-पेल कोल्पा युम वो ग्वाम्डिमी । १६ को-न(१२)थुम्मामिम ओर्मिमडा : सिमोन, मेरामकु नड गुमीका पत्रुस जुल्मिडी, १७ जब्दियाकु चोचिप याकूब नुड ऊ ल्वाक यहन्ना -मेचिपकु नड ‘बोअनर्गेश’ जुल्मिडी । मेराम ज्वाक्मा बुलुलुकु चो । (बोअनर्गेश : ओराम ज्वाक्मा डोकपु लोलामका दाला-दाला जेपा) १८ अन्द्रियास, फिलिप, बारथोलोमाड, मती, थोमा, अल्फयसकु चो याकूब, थेदियस, कनानडाम सिमोन, १९ मा येशूलाई ब्रेट्पा इस्करियोतडाम यहूदा ।

येशूनुड बालजिबुल बु ज्वाम्डिम

मती १२:२२-३२; लूका ११:१४-२२

२० मेकोतिमा गुमी नेम लम्डिलो मेसिन्डा सेर्पा मुचुमिम आथावो खोम्सिमडिमका येशूनुड उनी सीसिपामिमका पोमु वो मेहुटिमवा । २१ उनी नेप्डामका ओराम थोम्डिमा, येशूलाई माल्डा रोम्डी, हेडालोने मुचुमिमका, “गुमी उनी न मान्थिम बुमी” ज्वाम्डिम बाईडा । २२ यरूशलेमलामका योक्पा यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्रीमिमका ज्वाम्डी, “मेरामनुड बालजिबुल मुनाड बु । मा गुका मुनाडकु डाऊका डा मुचुमिमकु गोलामका

मुनाडमिम र्ल्लुकुमी । २३ मेकोतिलो गुमीका मेर्मिमलाई उनीमाथो येटिमडिमा सीसि-सोम्दीलामका जेमु चौम्मिडी, “शैतानका शैतान हेसाका र्ल्लुमु चाप्सु ? १२४ कोड किब्दी त्वाबगोनो डा मेदुमी रिबुसी किन्मिमा फ्वाम्सिमी माला, मेराम किब्दी मोरोडा दाम्मा ल । २५ मेम्साका डा कोड नेमगोनो डा मेदुमी रिबुसी किन्मिमा फ्वाम्सिमी माला मेराम नेम वो मोरो डा दाम्मा ल । २६ मोरोसाका डा शैतान वो ऊ त्वाबगोनो डा रिबुसी किडु ,मेदु माला, गु वो मोरोडा दाम्मा ल , मा ऊ दाम्मु थारी वो रोफामिम दुम । २७ ऊ सोनुडमा मुचु डादो डा मेबथुम, मेरामकु नेम सुका वा मेपियु । मे ऊ सोनुडमा मुचु डादो बज्जोलुमा कोडडा मेरामकु नेम पियु । २८ आच्छाडा गो गानीलाई ज्वाडु, ‘मुचुमिमकु खोत्ले छुल नुड माम्चुनीलाई डक्साका जेमिमिम हेम्सिमु चाप्सु । २९ ला वो माम्चुनी-पेललाई डक्साका जेपामिमकु छुल हेल्लोवो मेहेम्सी, मा मेराम हाम्सी वा मेहेम्सिपा छुल दुम ।” ३० येशूका आरे ज्वाम्डी हेडालोने मेर्मिमका, “ गुमीनुड मुनाड-पेल बु ” ज्वाम्डिम बाईडा ।

येशूकु माम नुड ल्वाकमिम

मती १२:४६-५०; लुका ८:१९-२१

३१ मेकोतिमा येशूकु माम नुड ल्वाकमिम रोम्डिमा पाखानो येम्सिम्डी, मा मेर्मिमका येशूलाई येड्डा गोनो कोडनिम थुर्मिडी । ३२ मेम्मा मे उनी होनोआथो गन्तासिट्पा सेर्पा मुचुमिमका येशूलाई ज्वाम्डी, “इर्नी माम नुड ल्वाकमिमका पाखानो गानीलाई येटिनमिम बु ।” ३३ मोम्लो येशूका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “सु आमा माम नुड आमा ल्वाकमिम ?” ३४ मे उनी होनोआथो गन्तासिट्पामिमलाई रेत्तोडा

ज्वाम्डी , “रेप्नी,ओर्मिम डा आमा माम नुड आमा ल्वाकमिम । ३५ हेडालोने ऊहेमका माम्चुनीकु न होम्साका बोमी, मेर्मिम डा आमा ल्वाक नुड आमा माम ।”

ब्रल फोट्पाकु सीसि-सोम्दी

मती १३:१-२३; लुका ८:४-१५

४ चक्थो येशु दिरिदिन फार्डा सीमु लम्डी । मेसिन्डा छोम सेर्पा मुचुमिम खोम्सिम्डिमका गुमी मे दिरिदिनडाम कुबी-बोकसाडला हुम्डिमा सीमुचोन्मिडी । ला वो मे सेर्पा मुचुमिम चाई दिरिदिन फारबाडे डा बाम्डी । २ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमलाई सीसि-सोम्दीमिमलामका हापा डा ल्वामिम सीट्मिडी । गुमीका मेर्मिमलाई आरे ज्वाक्तोडा सीट्मिडी : ३ “गो ज्वाडुमिम थोनी ! कोले ब्रल फोट्पा मुचु ब्रल फोड्डा लस्ता । ४ मेकोतिमा मेरामका ब्रल फोड्डुलो कोड-कोड ब्रल लाम्दुबाडे भुम्डी, मा चक्पुमिम रोम्डिमा मेराम ब्रल डोम्पेम्डी । ५ याड-याड ब्रल मेकोतिछोम क्वा मेबाट्पा लुडदुबाडे भुम्डी, मा मेर्मिम ल्याम्मोम्डी वो, हेडालोने मेसिन्डा मेकोतिछोम क्वा मेबायावा । ६ मेम्मिमका नेप्सुड छोम छोस्तालो मेर्मिम घ्ूरुम्थाम्डी, मा मेर्मिमकु सक्फार मेकोतिछोम मेबायावामका चुर्ल्याड्डुमी । ७ याड-याड ब्रल चुल्याखोपडा भुम्डी, मा मेर्मिम चुमिम बर्गेम्डिमका मे ब्रलमिम मेर्मिमकु खुलगोनो दुम्मिडी, मा मेर्मिमका मा मेफिम्वा । ८ मेरेसाका डा याड-याड ब्रल चाई जोपा क्वाड्डा भुम्डी मा ल्याम्डी, बर्मिडी , मेम्मा कोलेका सु-धुम(३०) कोति छोम, कोडमीका रु-धुम(६०) कोति छोम, मा कोडमीका को-सड(१००) कोति छोम मा फिम्डी । ९ मेकोतिमा येशूका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “ऊहेमकाम थो न

१३:२३ सीसि-सोम्दी :- थेसितेन्बेन्मु नुड सीमु सोम्मा सोम्दी ।

बु , मेरामका थोसुनु ।” १० येशू उनी त्वाबडा बाम्डिलो, उनी सीसिपामिम नुड गुमीनुड बाट्पा मुचुमिम रोम्डी मा बासिलो गुमीका सोम्डिम सीसि-सोम्डीकु दुथाम हिलाबेम्डी । ११ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “माम्चुनीकु किब्दी हाम ज्वाक्साका आच्छाडा छेपा सामा गानीलाई कोडडा ग्वामा बु, ला वो माम्चुनीकु किब्दी पाखानोममिमलाई चाई खोत्ले डा सीसि-सोम्डीडा कोडडा सोम्मा बु । १२ मेम्मा डा मेर्मिमका रेम्मु ने रेम्मी ला वो मेल्वामी , थोमु ने थोमी ला वो थेसिमेथेन्मी । मैए लाने मेर्मिमकु न रल्लोसिमा उनी छुल हेम्सावा ।” १३ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “गानी ओराम सीसि-सोम्डीडा थेसिमेथेनी माला वाडमी खोत्ले सीसि-सोम्डीमिम हेसाका थेसिथेनी मा ?” १४ ब्रूल फोट्पा ज्वाक्मा सीजेम दोपा होप्माडा । १५ याड मुचुमिम लाम्दबाडे फोट्पा ब्रल होप्माडा बुमी । मेर्मिमका सीजेम थोमी मोरो, शैतान रोमा मेर्मिमका थोमिम सीजेम लल्याडु । १६ मेम्साका डा लुडदुडा फोट्पा ब्रल ओर्मिमडा, ऊहेमका सीजेम थोमी मोरो गेर्सित्तोडा थोमी । १७ ला वो मेर्मिमकु सक्फार मेकोतिछोम मेदुममिम्का मेर्मिम मेकोतिछोम मेतसिट्पी । मेम्मिमका सीजेमकु दुथाम मुचुमिमका मेजोपा बोमी मा छोम दुखा ग्वामिलो मेर्मिमका डिन्ल्यामी । १८ चुल्याखोपडा फोट्पा ब्रल ओर्मिमडा , ऊहेमका सीजेम थोमी । १९ ला वो पोमु-डुमुकु मिन्ताम-सोरताम, डोली द्वावाम, नुड खोत्लेमथोक डार्पा न उनी गो गोनो हुमा मेरामका सीजेम खुकु, मेकोतिमा मेरामका मा फिमु मग्वाकु । २० ला वो मे जोपा क्वाड्डा फोट्पा ब्रूल चाई ओर्मिमडा, ऊहेमका सीजेम थोमी मा नडा रमी, मा कोलेका सु-धुम(३०)कोति छोम , कोडमीका रु-धुम(६०)कोति छोम नुड कोडमीमा को-सड(१००) कोति छोम मा फिमी ।

खोत्लेकु ल्वाखोपडा धिप्री

२१ येशूका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “हाम धिप्री ऊ जुलखोपडा मेजुल्साका खचाकु गोयु ला वो अम्खोप गोयु ला वो जुली मा ? २२ थक्साका जुल्मामिम खोत्ले डा ल्वासिमी, ख्रेप्साका जुल्मामिम खोत्ले ओलडा लुमी । २३ ऊहेमकाम थोपा नोक्पला बु मेरामका थोसुनु ।” २४ गुमीका आथावो मेर्मिम नुड ज्वाम्डी, “गो ज्वामु खापुमिम ल्वाडा जोहोमका न सोक्नी, हेप्पाम थोम्खोपका गानी वाडमीलाई ग्वानीमी, मेरामका डा गानी वो रनी, मा गानी मेरामडाम वो छोम हापा गानी डार्नी ।” २५ हेडालोने सुनुड बु मेरामका वाडमी आथावो डार्सु , मा सुनुड मेबु मेरामका गुनुड बाट्पा वो रान्लासोसी ।

ब्रलकु सीसि-सोम्डी

२६ येशूका आथावो ज्वाम्डी, “माम्चुनीकु किब्दी कोले मुचुका ऊ येडा ब्रल फोट्पामिम होप्मा डा बु । २७ मेराम मुचु अम्ल्या ला वो, मेअम्साका बु ला वो, नेम्फु-सिन्था मेराम ब्रल चाई ल्या, बर । ला वो मेराम हेसाका बर गुका मेच । २८ ला वो मे येका डा बरबेडु, डादो ल्याबेडु, मेकोतिमा मे मा सिडुमा थो । २९ ला वो मे मा थो मोरो मे मुचु लमा हिम्मु चोम्डु , हेडालोने मा फमु थारी वो रोम्फामु दुम्सुमिम दुम ।”

राया ब्रलकु सीसि-सोम्डी

मती १३:३१-३२; लूका १३:१८-१९

३० येशूका आथावो ज्वाम्डी, “माम्चुनीकु किब्दी हामनुड थोम्मु , मा हेप्पाम सीसि-सोम्डीडा सोमु ? ३१ ओराम येडा फोट्पा रायाकु ब्रल होप्मा डा बु , ऊहेम चाई सुबुडाम वाडमिम खोत्ले ब्रलडाम याक्के दुम । ३२ ला वो ओराम फोटिमिम चडडा ल्या, बर, मा वाडमिम

खोत्ले जेममिमडाम वो डोकपु दुम, मा डोकपु-डोकपुतो ग्रेम ओण्डु । मेम्मिमका धामुडा हुटपा चक्पुमिम रोमिमा मे ऊ ग्रेमडा नेम बनेमी ।” ३३ मेर्मिमका थेसिथेटिमडिमसम्मा येशूका आरेप्पाम डा वाडमी छोम सेर्पा सीसि-सोम्दीनुड सीजेम दोम्डी । ३४ येशू मेर्मिमनुड सीसि-सोम्दी मान्थी कोल्ले वो मेसिन्थाल्मिवा, ला वो उनी सीसिपामिमलाई चाई उनी त्वाबडा दुम्मिडिम थारीका मेरामका ज्वामु मालुमिम ल्वा जोहोमका थेसिथेन्बेन्थाल्मिडी ।

येशूका ब्लोजु सबेटिमडिम

मत्ती ८:१८, २३-२७; लूका ८:२२-२५

३५ मेनेम ने-नेमथाका येशूका उनी सीसिपामिमलाई ज्वाम्डी, “दो ! गुई होनोहोम्बुथो लक्सी ।” ३६ सेर्पा मुचिुममनुड ब्राम्सिमिडिमा येशू ऊहेम कुबी-बोकसाडा बाम्डिम बाईडा मेरामडा डा मेर्मिमनुड लम्डी । मा वाडमिम कुबी-बोकसामिम वो गुमीनुड बाम्डी । ३७ मेकोतिलो डा मेसिन्डा छोम डोकपु ब्लोजु फुड्डु, मा कुकु बाबारिमका मे कुबी-बोकसा राप्पाडा खेण्डु । मेम्मिमका मे कुबी-बोकसा कुका देम्मु डा खाण्डुम बाईडा । ३८ गुमी चाई मे कुबी-बोकसाकु चडनो कोम्सुडला उनी बुई जुल्थाम्डिमा अम्चेण्डपा बाम्डी । मेम्मिमका मेर्मिमका, “डाचो, हाम गुकु सिमु खाक्कुलो वो गानी गुकुलाई मेरेम्किनी ?” ज्वाक्तोडा फम्डी । ३९ मेकोतिमा येशू बम्डिमा ब्लोजुलाई भुर्मिडी, मा दिरिदिनकु बाबारिमलाई वो ज्वाम्डी, “वाय बाया ! मेदोसाका बाया !” मेम्मिमका ब्लोजु फुन्मु डिड्डु, मा मेसिन्डा वाइ-वाइती दुस्ता । ४० मेकोतिमा येशूका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “गानी हेडा डिनिमिम ? हाम गानी आथावो थोर मेलुनी ?” ४१ मेर्मिम छोम डिम्डी, मा उनी त्वाब-त्वाबडाडा ज्वाबोमु चोम्मिडी, “हेप्पाम डे गुमी

ने ! गुमीका ज्वामिम ने ब्लोजु नुड दिरिदिनका वो थोमी रेछा !”

येशूका मुचुलामका मुनाड-पेल र्लुम्डिम

मत्ती ८:२८-३४; लूका ८:२६-३६

५ मेकोतिमा येशू उनी सीसिपामिमनुड दिरिदिनकु होनोहोम्बुथोम गेरासेनस देलडा रोम्तिम्डी । २ गुमी कुबी-बोकसालामका पाखाना लुम्डी मोरो सुलुमदुलामका मुनाड-पेलका हुपा कोले मुचुका गुमीलाई क्रोम्डा रोकता । ३ मेराम मुचु सुलुमदुबाडे बाईथाल्ला मा सुका वो मेरामलाई सेल रिवाका डा वो बसाका जुल्मु मेचाण्थुडा बाम्डी । ४ हेडालोने मेरामलाई हापाखेप डा सेल रिवाका ऊ ल्वा-खेल बसाका जुल्मिडिम बाईडा । ला वो मेरामका मे ऊ ल्वा-खेलडाम सेलकु रिवामिम रो-रो फ्यास्थाल्लु, मा मेलाई ल्वाड्डा जुल्मुचापा सु वो मेबामिवा । ५ मेराम नेम्फु-सिन्था पोण्ड नुड सुलुमदुबाडे यत्तो-दुक्तो, ऊ त्वाका त्वाबलाई डा लुडका पार फक्तो लाम्दिथाल्ला । ६ मेरामका येशूलाई होनोवाम डा ल्वास्तुमा ओन्तो लस्तामा ऋचुखुम बेत्तोडा गुमीलाई सेव साड्डु । ७ मेकोतिमा मेरामका डोकपु लोलामका यत्तोडा ज्वाक्ता, “खोत्लेडाम डोकपु मामचुनीकु चो येशू, गानी गोनुड हाम माल्निमिम ? गो माम्चुनीकु नडडा ज्वाड्डु, “गोलाई दुखा मेग्वाडनी ।” ८ हेडालोने येशूका मेरामलाई आरे ज्वाम्डिम बाईडा, “ए मेक्षेपा लोम ! मेराम मुचुलामका लुक्ल्याडा ।” ९ गुमीका मेरामलाई, “ई नड हाम ?” ज्वाम्डिमा हिलाबेम्डी । मेरामका ज्वाक्ता, “आ नड फौज, हेडालोने गुकु छोम सेर्पा बुकु ।” १० मेरामका येशूनुड, “ओराम देललामका गुकुलाई मेरुल्लुक्किनी ” ज्वाक्ताम-ज्वाक्तामडा बुडुहोम बाईडा । ११ मोमलोका मेसिन्डा डा मे पोण्ड फारबाडे छोम सेर्पा

व्वामिम जात्तोडा बेम्डी । १२ मेकोतिमा मुनाड-पेलमिमका येशूलाई, “गुकुलाई हानो व्वामिमगोनो हुमु ग्वाक्किनी, मा गुकु मेर्मिमगोनो हुकु ” ज्वाक्मा-ज्वाक्माडा बेम्डी । १३ मेकोतिमा येशूका मेर्मिमलाई व्वामिमगोनो हुमु ग्वाम्डी, मा मे मुनाड-पेलमिम पाखा लुम्डिमा व्वामिमगोनो हुम्डी । मेसिन्डा न-धुम-सड (२,०००)व्वामिम मेराम पोच्वड धालुडा ओन्तो लम्डिमा खोत्ले डा दिरिदिनगोयु प्लुम्सिम्डिमा सिम्डी । १४ मे व्वा रेपामिम मेलामका स्वाम्ल्याम्डी, मा शहर नुड देलगुथाबाडे लम्डिमा मेराम ल्वा थोबोट्मडी । मेकोतिमा मेसिन्डा हाम-हाम दुस्ताम बाईडा ज्वाक्साका मुचुमिम रेण्डा रोम्डी । १५ मेर्मिम येशूकाडा रोम्फाम्डिलो मे मुनाड-पेलनुडमा मुचु, उहेमनुड डादो छोम सेर्पा मुनाडमिम बाम्थाल्मिडिम बाईडा, मेराम ये फथासिड्डामा ऊ ननुडमा डा गन्तासिट्पा ल्वाम्डी । मेम्मिमका मेर्मिम छोम डिम्डी । १६ ओराम ल्वापामिमका मे मुनाड -पेलनुडमा मुचु नुड व्वामिमलाई हा-हाम दुस्ताम बाईडा मेर्मिमनुड सोम्डी । १७ मेम्मा मेर्मिमका येशूलाई मे उनी देललामका वाडथोडा लक्की ज्वाम्डिम-ज्वाम्डिमडा बेम्डिम बाम्डी । १८ मेकोतिमा येशू कुबी-बोकसाडा हुत्तोडा बेम्डिलो मे मुनाड-पेलमिम बाम्थाल्मिडिम मुचुका गुका वो गुमीनुड डा लमु ल्वाउनु ज्वाक्ताम-ज्वाक्तामडा बुडु । १९ ला वो येशूका मेरामलाई गुमीनुड लमु मेग्वाम्वा, मा ज्वाम्डी, “गाना इर् नेम लक्सा, मा ई मुचुमिमनुड गानालाई माम्चुनीका हाडको छोम बेम्डिम बु, मा हाडकोम न-थोम रेम्बेम्डिम बु, मेर्मिम खोत्ले डा थोबेडामी । २० मेकोतिमा मेराम मेलामका लस्तामा येशूका गुनुड हा-हाम बेम्डिम बाईडा, मेर्मिम खोत्ले डा डेकापोलिसडाम खोत्ले मुचुमिमनुड

सोमु चोम्डु । मे थोपा मुचुमिम खोत्ले डा डाडायो दुम्मिडी ।

याइरसकु चो नुड येशू लुपा मेसेम

मत्ती ६:१८-२६; लूका ८:४०-५६

२१ आथावो येशू कुबी-बोकसालामका दिरिदिन होनोहोम्बु लम्डिलो उनी होनो-आथो छोम सेर्पा मुचुमिम खोम्सिम्डी, मा येशू चाई मे दिरिदिन फारबाडे डा बाम्डी । २२ घ्रोम्दिनेमगोडाम उनी डाऊमिमडाम कोले याइरस ज्वाक्मा मेसिन्डा रोक्ता, मा येशूलाई ल्वास्तुलो कुम्स्तामा उनी खेलडा सेव साड्डु । २३ मेकोतिमा “ आ नानी सिमुडा खाण्डुम बु । मेम्मिमका गानी बिक्किना गुडला इर्नी ल्वा जुल्नी । मेकोतिमा गु सनु, मा ननु ” ज्वाक्ताम-ज्वाक्तामडा बुडु । २४ मेम्मिमका येशू मेनुड लम्डी । मेकोतिलो छोम सेर्पा मुचुमिम वो उनी होनोलाम - आथोलाम क्वाड-क्वाड उन्बेत्तो गुमीनुड लम्डी । २५ मेकोतिलो को-न (१२) थलोम डा रोपलामका सिसि लक्पा सोमोरीनुडमा कोड मेसेम वो मेगोडा बाईडा । २६ मेराम मेसेमका वाड-वाडमी डाक्टरमिमकाडा लब्डा-लब्डा छोम डा दुखा ल्वामुदुम्स्तुम बाईडा । गुका उमाडा हाम बाट्पा खोत्ले डा हुमुदुम्स्तुम बाईडा, मा वो गु समु ने मेर्ण छोम सारो कोडडा दुम्तो लस्ताम बाईडा । २७ मेरामका येशूकु दुथाम थोस्तुम बाईडा । मेम्मिमका मे सेर्पा मुचुमिमकु गोलामका बिक्तामा येशूकु चडलाम उनी हुमये लुण्डु । २८ हेडालोने मेरामका ऊ नगोडा, “गो उनी ये कोडडा लुम्मु लाउतो ला वो सडु ” ज्वाक्पा मिम्स्ताम बाईडा । २९ मेकोतिलो डा मेरामकु सिसि लक्पा सोमोरी सल्ल्याडडा, मा मेरामका ऊ रोपडाम सोमोरी सेल्लिसड्डाम लुलेड्डु । ३० मेकोतिलो डा येशूका उनी युम गुमीलामका लक्पा लुलट्ल्याट्मिडिमका मे सेर्पा मुचुमिमथो र्लोम्सिम्डिमा

ज्वाम्डी , “गोलाई सुका लुण्डिडी ?” ३१ उनी सीसिपामिमका ज्वाम्डी , “आकोम छोम सेर्पा मुचुमिमका क्वाड-क्वाड उन्बेत्तोडा बेपा ने ल्वानिम डा बु , मा वो ‘सुका लुण्डिडी ?’ ज्वानिमिम । ३२ गुमी लुपा मुचु छेमु गुमीका होनो-आथो खिसिक्तोडा रम्मु चोम्मिडी । ३३ मेकोतिमा मे मेसेमका ऊ त्वाबलाई हाम दुस्ताम बु ज्वाक्पा चडु । मेम्मिमका ऊ डिमका रुक्तोडा येशूकाडा रोकतामा ऋचुखुम बुडुमा सेवसात्तोडा गुलाई हा-हाम दुस्ताम बाइडा मेर्मिम खोत्ले डा सोयुडु । ३४ मेकोतिमा येशूका मेराम मेसमलाई ज्वाम्डी, “ए युम्पी , ई थोरका डा गाना सन्नाम बु , मेम्मिमका ई न ब्रसित्तो लक्सा, मा इर् सोमोरी वो हेम्सिनु ।” ३५ गुमी जेतोडा बेम्डिलो याइरसकु नेमलामका बिकपा मुचुमिमका ज्वाम्डी, “ईनी चो ने सिम्ल्यामु दुम्स्तुम बु , आथा ने ओ डाचोलाई दुखा मेग्वानिमी ला वो नु ।” ३६ ला वो मेर्मिमका ज्वाम्डिम ल्वाथो न मेसोक्साका डा येशूका याइरसलाई ज्वाम्डी , “मेडिसा , थोर कोडडा लुया ।” ३७ मेकोतिमा येशूका पत्रुस, याकूब नुड ऊ ल्वाक यूहन्नाडाम वाडमी सु वो गुमीनुड लमु मेगवाम्वा । ३८ गुमी याइरसकु नेप्डा रोम्फाम्डिलो मेसिन्डा येपा-दुक्पा मा ख्राप्तोडा बेपामिम नुड येत्तो-ख्रापामिम ल्वाम्डी । ३९ येशू गोनो हुम्डिमा मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “हेडा गानी ख्राम्नी, येनी-दुनिमिम? ओ चोच्चो ने सिडाम मिबु , अम्चेडडाम कोडडा बु । ” ४० ओराम उनी ल्वा थोम्डिमा मेर्मिम रिम्डी । मेकोतिमा गुमीका मेर्मिम खोत्ले डा पाखानो र्लुम्डिमी, मा मे चोच्चोकु मामपाप नुड गुमीनुड बाट्पा उनी सीसिपामिम मे चोच्चो बाट्पागोनो लम्डी । ४१ मेकोतिमा गुमीका मे चोच्चोकु

ल्वाडा जेटिमडिमा मेरामलाई ज्वाम्डी , “तालिता कुमी ” मेराम ज्वाक्पा “ए युम्पी ! गो गानालाई ज्वाडु , बका ।” ४२ मेकोतिलो डा मेराम चोच्चो बक्ल्याडडा , मा लाम्दिमु चोम्डु । मे ल्वाम्डिलो मेसिन्डा बाट्पामिम खोत्ले डा डाडायया दुम्मिडी । मोम्लो मेराम को-न (१२) थकाम बाईडा । ४३ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी , “मा-मासो ! ओराम ल्वा सुकावो मेथोमुनु वो ।” मेकोतिमा मे चोच्चोलाइर् हाम-हुम पोमुथोक ग्वानी बेम्डिमी ।

नासरतडा येशू नाप्छुटिमडिम

मती १३:५३-५८

६ येशू मेलामका उनी त्वाक् देलडा लम्डी, मा उनी सीसिपामिम वो गुमीनुडडा लम्डी । २ डेम्सिमुनेम घोम्दिनेमडा गुमीका सीमु चोम्मिडी, मा मेराम थोपा खोत्ले डा डाडायया दुम्तोडा ज्वाम्डी, “ओक्का ने हे-हेप्पाम युम-खारी डे बु रेछा ! ओक्का ओर्मिम बान्थो डे ल्वास्तु ? हेप्पाम डे ओक्कु नेप्ची ! ३ ओ ने मे मरियमकु चो याकूब, योसेफ, यहूदा, नुड सिमोनमिमकु वो , मे सड बनेपा डा मेए मा ? ओक्कु रिचोमिम गुडनुड डा बुमिम मेए ?” ज्वाम्डिमा गुमीलाई नाप्छुटिमडी । ४ मेकोतिमा येशूका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “माम्चुनीलाम-जैपा मुचु ऊ त्वाक् देलगुथाडा, ऊ त्वाक् मुचुमिमगोडा , मा ऊ त्वाक् नेमगोडा कोडडा नाप्छुन्मी ।” (गोडाडाम वाडथो बान्थो वो नाप्छेन्मी) ५ गुमीका मेसिन्डा कोड-कोड नोपामिमडला ल्वा जुल्साका सबेटिमडिमडाम वाडमी युम-खारी हाम वो बोमु मेचाप्मिवा । ६ मेर्मिम थोर मेलुमिवामडाम येशू डाडायया दुम्मिडी ।

येशूका सीसिपामिमलाई जोपा-ल्ला सोण्डा थुर्मिडिम

मती १०:१, ५-१५; लूका ९:१-६

७ मेकोतिमा गुमी देलबाडे सीत्तोडा लम्डी । गुमीका को-न(१२) सीसिपामिमलाई येटिमडी, मा मेर्मिमलाई न-नले बेसाका थुर्मिडी । मेर्मिमलाई मुनाड-पेल रल्लुक्पा युम वो ग्वाम्डिमी । ८ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “गानी लामदुडा लनिलो कोड डुलुम्चो डाम वाडमी सोबेम, फाजी, खउलुड हाम वो मेकुर्नी ।” ९ जुत्ता बेसिट्नी ला वो ईनी रोण्डाम वाडमी फसिमु ये मेकुर्नी । १० गुमीका मेर्मिमलाई आथावो ज्वाम्डी, “गानी उहेम नेण्डा हुनी, मेराम देल मेडिथुम मेसि डा बानी । ११ गानी उहेम देलडा लनी मेसिन्डाममिमका जोहोमका मेरेप्निमिवा मा गानी ज्वानिमिम मेथोमिवा माला, गानी मेलामका लनिलो खोत्लेमथोक उनी बुईडला डा बु ज्वाक्साका रेम्बोमु, ईनी फेमखेलडाम फुर्कु वो थेप्जोल्नी । १२ मेकोतिमा मेर्मिम लम्डिमा मुचुमिम उनी छुललामका रल्लोसिमुनु ज्वाक्तो जोपा-ल्ला सोमु चोम्मिडी । १३ मेर्मिमका छोम सेर्पा मुनाडमिम रल्लुम्डी, मा सेर्पा नोपामिम वो तेलका क्लक्साका सबेटिमडी ।

कु-रदुम ग्वाक्पा यूहन्ना बुई क्रिप्साका सेटिमिडिम

मती १४:१-१२; लूका ९:७-९

१४ हेरोद हपका येशूकु नड थोस्तु, हेडालोने उनी नड खोत्लेथो फोन्स्ताम् बाईडा । मोम्लोका कोड-कोडका ज्वाम्डी, “ओ ने कु-रदुम ग्वाक्पा यूहन्ना डे सिमुलाम बक्गेडुडाम रो वो, मा डे आरोप्पाम युम-खारी ब ।” १५ वाडमीका ज्वाम्डी, “ओराम ने एलिया डे रो वो ।” आथावो वाडमीका ज्वाम्डी, “माके-

माकेम माम्चुनीलाम-जेपा मुचुमिमगोडाम डा कोले डे रो वो !” १६ हेरोदका ओराम थोस्तुमा ज्वाक्ता, “हना, गो ऊ बुई क्रिम्बेतोमिम यूहन्ना सिमुलामका बक्गेडुडाम् ?” १७ हेरोदका ऊ ल्वाक फिलिपकु नाइमे हेरोदियासकु दुथाम यूहन्ना चुम्बेडुडुमिमा चबेडुडुमिम बाईडा । हेडालोने हेरोदका हेरोदियास लडुम बाईडा । १८ हेडालोने यूहन्नाका हेरोदलाई, “गानी ईनी ल्वाककु नाइमे जुल्सी मेनु, ” ज्वाक्थाल्लाम बाईडा । १९ हेरोदियास यूहन्नाडाम ऊ छोकछोका इप्ल्याडुडुम बाईडा, मा मेरामलाई सेन्मु न बुथाल्लुम बाईडा । ला वो सेन्मु मेचाप्युडा बाईडा । २० हेडालोने यूहन्ना जोपा-नगोनुडमा नुड माम्चुनीकु नडका साट्मा मुचु ज्वाक्साका हेरोद गुनुड डिस्थाल्लाम बाईडा । मेम्मिमका गुका जोहोमका जुल्लुम बाईडा । यूहन्नाकु सीजेम थोस्थाल्लुलो ऊ नडा हाम बोमु- हाम बोमु दुस्थाल्ला, ला वो गेसिसाका डा थोस्थाल्लु । २१ हेरोदका गु गस्ताम-नेम ऊ डोकपु मुचुमिम, सेनाडाम डोकपु मुचुमिम नुड गालीलडाम डोकपु मुचुमिमलाई कोले डोकपु गुला ग्वाक्तुमीलो डा हेरोदियासकु न होप्पाम थारी रोक्फाडुडा । २२ हेडालोने हेरोदियासकु मेसेम चो मेगोनो हुडडामा छोम्स्ता, मा मेरामका हेरोद नुड ऊ बच्चोमिम खोत्ले डा गेसिबेडुडुमी । मेम्मिमका हपका मेरामलाई ज्वाक्ता, “गाना हाम न बोना बिया, गो मेडा ग्वानी ।” २३ गुका कसम पुडुमा मे मेसेमलाई ज्वाक्ता, “गाना गोनुड हाम बिना, गो को फ्वाक्चोल आ किब्दी डा ला वो ग्वानी ।” २४ मेकोतिमा मेराम पाखानो लुक्तामा ऊ मामनुड हिलाबुडु, “गो हाम बिमु ?” मेकोतिमा ऊ मामका ज्वाक्ता, “कु-रदुम ग्वाक्पा यूहन्नाकु बुई बिया ।” २५ मेकोतिमा मेराम मेसेम हपकाडा रल्लोल्यासिडुडा, मा आरे ज्वाक्तोडा

बियुडु, “गोलाई ओम्लो डा कु-रुदुम ग्वाक्पा यूहन्नाकु बुई कोड सोजामडा रेटिनमा ग्वाक्डिनी ज्वाक्पा आ न बु।”
 २६ ओराम ल्वाका हपकु गो छोम नोडा । ला वो मे गुका पुडुम कसम नुड बच्चोमिमकु दुथाम मे मेसेमलाई मेण ज्वामु मेचाप्सुवा । २७ मेकोतिमा हपका कोले मुचु सेट्पा सीपाहीलाई यूहन्नाकु बुई फिन्बडडा थुल्याड्डु । मेकोतिमा मेराम जेलगोनो लस्तामा यूहन्नाकु बुई क्रिण्डु, २८ मा मे यूहन्नाकु बुई कोड सोजामडा जुलुडुमा मे मेसेमकु ल्वाड्डु ग्वाक्तु, मा मेरामका ऊ मामलाड् ग्वाक्तु । २९ यूहन्नाकु सीसिपामिमका ओराम ल्वा थोम्डी । मेकोतिमा मेर्मिम रोम्डिमा यूहन्नाकु सिप्ल्याक्पा रोम लम्डिमा सुलुमगोनो जुल्मिडी ।

येशूका डो-धुम-सड मुचुमिमलाई पोमु ग्वाम्डिमिम

मती १४:१३-२१; लुका

६:१०-१७; यूहन्ना ६:५-१३

३० मे थुर्मा सीसिपामिम येशूकाडा र्लोम्सिम्डिमा रोम्डी । मेकोतिलो मेर्मिमका हा-हाम बेम्डिम, सीटिमडिम मेर्मिम खोत्ले डा गुमीनुड सोम्डी । ३१ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “गानी वो गोनुड मेल्वाखोण्डा लाम्दिनी, मा घरिकोड डेन्सिट्नी ।” हेडालोने मेसिन्डा रोकपा-लक्पामिम छोम सेर्पा बाम्डी । मेम्मिमका मेर्मिमका पोमु वो मेहुट्टिमवाम बाईडा । ३२ मेकोतिमा येशू नुड उनी सीसिपामिम मेल्वाहोमका उनी त्वाब कोडडा कुबी-बोक्सडा हुम्डिमा मेल्वाखोण्डा लम्डी । ३३ ला वो छोम सेर्पा मुचुमिमका येशूनुड उनी सीसिपामिम लक्तोडा बेपा ल्वाम्डी, मा छेट्टिमडी वो । मेम्मिमका खोत्ले शहरलामका दाला-दाला ओन्तो लम्डी, मा येशू

नुड उनी सीसिपामिमडाम वो डादो रोम्थिम्डी । ३४ येशू कुबी-बोक्सालामका पाखाथो लुम्डिलो मेसिन्डा छोम सेर्पा मुचुमिम ल्वाम्डी । मेर्मिम ल्वाम्डिमा छोम उनी थोम बोस्ता, हेडालोने मेर्मिम गोठाला मान्थिम भेन्दामिम होप्पाम बाम्डी । मेकोतिमा मेर्मिमलाई छोम सेर्पा ल्वामिम सीमु चोम्मिडी । ३५ नेम्था दुम्मु खाण्डुलो येशूकु सीसिपामिम उनीमाडा रोम्डिमा ज्वाम्डी, “गुई छोम छुपाडा बुईर्, मा आथा ने दुडमा वो ज्यामु खाण्डु । ३६ मेम्मिमका ओर्मिम मुचुमिमलाई थुसोट्टिनमी, मा मेर्मिम होनो-आथोम देलबाडे लमुनुमा उनी त्वाका पोमु हाम-हुम भ्रेमुनु । ३७ ला वो गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “गानी डा ओर्मिमलाई हाम-हुम पोमु ग्वाक्निमी ।” मेर्मिमका गुमीनुड ज्वाम्डी, “हाम गुकु डा लमुमा न-सड दिनारकु थिकाम सोबेम भ्रेमुमा ओर्मिमलाई पोमु ग्वामुमी मा?” ३८ गुमीका मेर्मिलाई ज्वाम्डी, “लनिमा रेप्नी ! गानीनुड हाले सोबेम बु ?” मेर्मिमका रेप्मिडिमा ज्वाम्डी, “डोले सोबेम नुड नले डो बु रेखा । ” ३९ मेकोतिमा गुमीका मे मुचुमिमलाई गिगियाम जेम बाट्पा येडा तड-तडका गन्बेट्टिमडी । ४० मेकोतिमा मेर्मिम डो-धुम, डो-धुम नुड को-सड, को-सड दुम्साका तड-तडका गन्मिडी । ४१ येशूका मे डोले सोबेम नुड नले डो रम्डिमा पाहीथो रेप्मिडी, मा जी ग्वाम्डी । मेकोतिमा मे सोबेममिम चम्डी, मा मुचुमिमलाई दोसामिनु ज्वाक्साका उनी सीसिपामिमलाई ग्वाम्डी । मेकोतिमा मे नले डो वो गुमीका मेर्मिम खोत्लेनुड दोम्डी । ४२ मेकोतिमा खोत्लेका पेम्डी, मा खोम्डी । ४३ मेकोतिमा सीसिपामिमका मे घलेट्पा सोबेम नुड डोकु ठुन्कामिम खोप्मिडिलो को-न(१२)

१६:३७ दिनार :- मेबिली को दिनार चाई कोलेमिम कोलेका काम बुमिमकु थी बाईथाल्ला । मेम्माला न-सड दिनार कोलेकाम लेत मुनाम (महिना) काम थी दुस्थाल्ला ।

खचा दुस्ता । ४४ मेसिन्डा सोबेम पेपा मुचुमिम डो-धुम-सड कोती बाम्डी ।

येशू कुकु थेम-थेम लाम्दिडिम

मती १४: २२-३६; यूहन्ना ६:१५-२१

४५ मे मुचुमिम मेलामका थुर्तो बेम्डिलो डा येशूका उनी सीसिपामिमलाई कुबी-बोक्साडा हुबेटिमडी, मा गुमीडाम डादो डा होनोहोम्बुनोम बेथसेदाथो थुर्ल्याम्डी । ४६ मे सेपा मुचुमिमनुड ज्वाम्सिडिममा गुमी पोचडडला सोम्डी बेण्डा लम्डी । ४७ ने-नेमथाका मे कुबी-बोक्सा दिरिदिनकु थेतेनो बाईडा, मा गुमी चाई आथोहोम्बुडा उनी त्वाब डा बाम्डी । ४८ मेर्मिमका कुबी-बोक्सा डादोथो लमु छोम छोत्तोडा बेम्डिम गुमीका ल्वाम्डी, हेडालोने ब्लोजु उनी कोडमीलामका फुत्तोडा बुडुम बाईडा । गुमी सिन्था सुक जेस्तालो दिरिदिनडला डा लाम्दितो बिक्तोडा बेम्डी, मा मेर्मिमडाम लाम बम डा खाप्मिडिम बाईडा । ४९ मेर्मिमका गुमीलाई दिरिदिनडला लाम्दितोडा बेपा ल्वाम्डिमका “ओ ने मुनाड डो वो !” ज्वाक्पा उनी न दुस्तामका मेर्मिम येम्डी । ५० येशू ल्वाम्डिलो मेर्मिम खोत्ले डा डिम्डी । मेर्मिमका गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “गो डे ! मेडिनी ! ईनी लो मेदाम्नु ! ” ५१ मेकोतिमा गुमी मेर्मिम बाट्पा कुबी-बोक्साडा हम्डी मोरो ब्लोजु वो फुन्मु डिथ्वाड्डु । मेर्मिमका मेर्मिम डाडाया दुम्मिडी । ५२ हेडालोने मेर्मिमका सोबेमकु दुथाम हाम वो थेसिथेट्मिडिम मेबायावा । ला वो मेर्मिमकु नगो लुड होप्पाम दुस्ताम बाईडा ।

५३ येशू नुड उनी सीसिपामिम दिरिदिन होम्बुनो लुम्डिम गनेसरेत देलडा रोम्फाम्डी । मेकोतिमा मेर्मिमका कुबी-बोक्सा पाखानो र्लुम्डी । ५४ गुमी कुबी-बोक्सालाम पाखा लुम्डी मोरो मुचुमिमका येशू छेम्थ्वाम्डी । ५५ मेकोतिमा मेर्मिम होनो-आथोम

खोत्ले देलबाडे मेराम ल्वा थोबेड्डा ओन्ल्याम्डी, मा येशू बान्थो बुमी ज्वाक्पा थोम्डी मेनो-मेनो डा नोपामिम उनी प्लाननुड डा रेन्मु चोम्मिडी । ५६ मेम्मा गुमी शहर, देलगुथाबाडे बा-बान्थो लम्डी, मुचुमिमका नोपामिम मेनो-मेनो डा, बजारबाडे वो जुल्मिडी । मेकोतिमा किचो उनी ये कोडडा ला वो लुम्मु ल्वामुनु ज्वाक्तो मेर्मिमका गुमीनुड ज्वाक्मा-ज्वाक्मा डा बेम्डिम बाम्डी, मा मे उनी ये लुपामिम खोत्ले डा सम्डी ।

छेपा नुड मेछेपाकु दुथाम येशूकु सीसि

मती १५:१-२०

७ कोलेम यरूशलेमलामका योक्पा फरिसीमिम नुड यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्रीमिम येशूकु होनोलाम-आथोलाम खोम्मिडि । २ येशूकु कोड-कोड सीसिपामिमका, मेछेपा ल्वाका - मेराम ज्वाक्मा ल्वा मेसोल्साका डा पेम्डिम मेर्मिमका ल्वाम्डी । ३ हेडालोने फरिसीमिम नुड खोत्ले यहूदीमिमका उनी बेप-पापका बेम्खेम्डिम होम्साका ल्वा मेसोल्थुम मेपोमी । ४ मेर्मिम बजारलाम रोमिमा सोल्सिसाका छेपा मेदुम्थुम मेपोमी । आरेप्पा डा वाडमी वो हाप्पा डा बेप-पापलोम बेम्खेम्डिम बु, मेर्मिमका कान्चुरे, सोजाम-मोजाम नुड काँसाकु सोजाममिम मेक्लोथुम मेपोमी । ५ मेकोतिमा फरिसीमिम नुड यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्रीमिमका गुमीनुड हिलाबेम्डी, “हेडा ईनी सीसिपामिमका बेपा-पापका बेम्खेम्डिम होम्साका मेबेसाका मेछेपा ल्वाका डा पोमिम ?” ६ मेम्मिमका गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “गानी मिनी मिक्सीलामडा जोपा लिसिपामिमकु दुथाम यशैयाका डादो डा आरेसाका सोयुडुम बु: ‘ओर्मिमका गोलाई उनी सीका कोडडा जोपा बोडिमी, ला वो उनी नगो गोडाम

होनो डा बु । ७ मेर्मिमका आ नड मोरोडा रमी, हेडालोने मेर्मिमकु सीसि मुचुमिमका सिन्निम डुम्ला कोडडा बु । ८ माम्चुनीका बेनी ज्वामिम होडडा मेबेसाका बेप-पापका बेमखेम्डिम मुचुकु बेसी कोडडा गानी बोनी । ९ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “माम्चुनीकु डुम्लवा कोडथो जुल्साका ईनी बेप-पापका बेमखेम्डिम होडका बोमु गानी छोम थेट्पा बुनी ।” १० हेडालोने मोशाका ज्वाक्ताम बु, “त्वाकु मामपापलाड् जोहोमका रेप्नी-बेनी, मा उहेमका ऊ मामपाप वाइतो बेडु मेराम सेन्मु डा बासी ।” ११ ला वो गानी, ‘कोलेका ऊ माम-पापलाई ग्वामु बासिपा ने कुर्बान दुस्ताम बु’ ज्वानु ज्वाक्पा सीनी माला, (कुर्बान ज्वाक्मा माम्चुनीकु नड बेम्मा ।) १२ आरेसाका गानी मेरामलाई ऊ मामपापकु दुथाम हाम वो बोमु मेग्वानी । १३ आरेसाका गानी ईनी बेप-पापका बेमखेम्डिम होम्साका बोनीमा माम्चुनीकु सीजेम चाई हाम ना हामकाम दुमबेनी । आरेप्मा डा वाडमी वो गानी छोम बोनी । १४ गुमीका आथावो मे मुचुमिमलाई उनीमाथो येटिमडिमा ज्वाम्डी, “गानी खोत्लेका गो ज्वाडुमिम ल्वा थोनी, मा थेसिथेट्नी । १५ पाखालाम मुचुकु गोनो हुसाका गुलाड् मेछेपा दुम्बेट्पा हाम वो मिबु, ला वो मुचुलामका पाखानो लुकपामिमका डा गुलाई मेछेपा दुम्बेडु । १६ उहेमकाम थोमु न बु, मेरामका थोसुनु ।” १७ मेकोतिमा मे सेर्पा मुचुमिम डिड्जोल्साका येशू कोड नेमगोनो हम्डिलो उनी सीसिपामिमका बासी ज्वानिम सीसि-सोम्दी जोहोमका थेसिथेन्बेट्कनी ज्वाम्डी । १८ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “आकोथि वो थेसिमेथेनिमिम ? पाखालामका मुचुगोनो हुपा हामका वो गुलाई मेछेपा दुम्बेडु ज्वाक्पा गानी आथावो थेसिमेथेनी ? १९ हेडालोने मेराम मुचुकु गोगोनो

मैँए र्वाचेब गोनो ल, मा मेलामका पाखानो लुल्या ।” (आरेसाका खोत्ले पोमुथोकमिम छेपा डा दुम ज्वाक्साका गुमीका ज्वाम्डी ।) २० गुमीका ज्वाम्डी, “मुचुलामका पाखानो हाम लु, मेरामका डा मेछेपा दुम्बेडु । २१ हेडालोने मेजोपा न, नाम्सुर, खुमु, सेन्मु, वाडमी मेसेमनुड ब्लोम्सिमु, २२ रारी, मुले, लिमा, छिले दुम्मु, सुडखार, डक्साका जेमु, डोकपुलिम्सिमु, थेसिमेथेन्मु ओर्मिम खोत्ले मुचुकु गोलामका लुमी । २३ ओर्मिम खोत्ले मेजोपाथोकमिम मुचुकु गोलामका लुमी, मा मेर्मिमका डा मुचुलाई मेछेपा दुमबेट्मी ।”

कोड वाडसामा मेसेमकु थोर

मती १५:२१-२८

२४ मेकोतिमा येशू मेलामका बम्डिमा टुरोस नुड सीदोनथो लम्डी, मा कोड नेमगोनो हुम्डी । ओराम ल्वा सुका वो मेथोमुनु ज्वाक्पा उनी न बाईडा, ला वो गुमी मेल्वालासोसिसाका बुमु मेचाप्मिवा । २५ मेकोतिलो डा कोड मेसेमका मेराम ल्वा थोस्तु, मेम्मिमका रोकतामा उनी खेल चुम्डुमा सेव साड्डु, हेडालोने मेरामकु नानी मुनाड-पेलका हुप्डुम बाईडा । २६ मेराम सिरियाकु फोनिकेडा गस्ताम ग्रीक मेसेम उहेम ने यहूदी मेबायावा । मेराम मेसेमका गुमीनुड, “आ नानीकु रोपलामका मुनाड-पेल कोल्साट्नी”, ज्वाक्ताम-ज्वाक्तामडा बुडुहोम बाईडा । २७ गुमीका मेराम मेसेमलाड् ज्वाम्डी, “डादो त्वाकु चोच्चोमिमलाई पोमु ग्वामु बासी, हेडालोने चोच्चोमिमकु सोबेम रोमुमा र्लेबामिमलाई घोक्सासी मेनु ।” २८ मेराम मेसेमका ज्वाक्ता, “मोरो ने, मोरोडा जोपा दुम, ला वो टेबलकु गोयु बाट्पा र्लेबामिमका वो ता चोच्चोमिमका डमिम सोबेमकु फाक्चोलमिम ने पोमी नि ।” २९ गुमीका मेराम मेसेमलाड् ज्वाम्डी, “गाना

आरे ज्वानामका डा ई नेम लक्सा । ई नानीकु रोपलामका मुनाड-पेल लुम्ल्यामु दुम्स्तुम बु । ” ३० मेराम मेसेम नेम रोक्थिड्डालो ऊ नानी मुनाड-पेलका बासी डा डिथाड्डुम बाईडा, मा खाटडला अम्ल्याट्पा बाईडा ।

येशूका सी मेजेपालाई जेबेटिमडिम

३१ येशू टुरोसलामका लुम्डिमा, सीदोन नुड डेकापोलिस दुम्तो गालील दिरिदिनथो लम्डी । ३२ मेसिन्डा मुचुमिमका ऊ नोक्फलाका मेशोपा नुड जोहोमका मेजेपा कोले मुचु उनीमाडा रेटिमडी मा मेर्मिमका “ईनी ल्वा जुल्नी” ज्वाक्मा-ज्वाक्मा डा बेम्डिम बाम्डी । ३३ मेकोतिमा गुमीका मेरामलाई मे सेर्पा मुचुमिमडाम वाडथो डा लम्डिमा, उनी ब्रेप्चो मेरामकु नोक्फलागोनो फिमडी । मेकोतिमा थक्सीबेम्डिमा मेरामकु लेमडा लुप्मिडी । ३४ मेकोतिमा पाहीथो रेप्मिडिमा धुप्पा साम खेतोडा मेरामलाई ज्वाम्डी, “इप्फाता !” मेराम ‘होल्ल्यासिडा ’ ज्वाक्मा । ३५ मेकोतिलो डा मेरामकु नोक्फला होल्यासिट्टा, मा ऊ लेम ब्रोथासिट्टा, मा मेराम जोहोमका जेमु चोम्डु । ३६ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “मामा सो ! ओराम ल्वा सुनुड वो मेसोनी वो !” ला वो गुमीका हाडको मेर्मिमलाई मेम बेम्थाल्मिडी मेकोति छोम डा हापा मेर्मिमका मेराम ल्वा सोम्थाल्मिडी । ३७ ओराम ल्वाम्डिमा मुचुमिम छोम डाडाया दुम्मिडी । मेकोतिमा ज्वाम्डी, “गुमीका बेम्डिम खोत्ले जोपा नुपा डा बु । गुमीका ने मेशोपालाई थोपा, मा मेजेपालाई जेमुचापा बनेमी रेछा । ”

येशूका ब्ल-धुम-सड(४,०००) मुचुमिमलाई पोमुग्वाम्डिमिम

मती १५:३२-३६

आथावो कोखेप छोम सेर्पा मुचुमिम खोम्सिमडी । मेकोतिमा मेर्मिमनुड बाट्पा पोमु थोक वो खोत्ले डा हुक्ल्याड्डा । मेम्मिमका येशूका उनी सीसिपामिम उनीमाथो येटिमडिमा ज्वाम्डी, २ “ओर्मिम मुचुमिम रेपुमिलो छोम आथोम ब्रो, हेडालोने ओर्मिम गोनुड बुमिम आनेप सुलेम दुस्ता, मा ओर्मिमनुड पोमु थोक हाम वो मिबु । ३ ओर्मिम मान्जा डा नेम थुसोक्तोमी माला ने लाम्दुडा डा उनी न दाम्मा घलोबुसिमी, हेडालोने ओर्मिमगोडाम याड-याड हापा छुपाडाम रोम्डिम बु । ४ सीसिपामिमका गुमीनुड ज्वाम्डी, “हाम वो मेल्लासिमिम आरेप्पाम राड-राडयाडा हाम सोबेमका ओर्मिमलाई लिबेन्मुमी ?” ५ गुमीका मेर्मिमनुड हिला बेम्डी, “गानीनुड हाले सोबेम बु ?” मेर्मिमका ज्वाम्डी, “येतले !” ६ गुमीका मे सेर्पा मुचुमिमलाई मे बायाडा गन्बेटिमडी । मेकोतिमा मे येतले सोबेम रम्डिमा आलासो ग्वाम्डिमा चम्डी । मेम्मा मुचुमिमलाई दोन्साट्नी बेम्डिमा उनी सीसिपामिमलाई ग्वाम्डी । मेकोतिमा मेर्मिमका मे मुचुमिमलाई दोसाटिमडी । ७ मेर्मिमनुड किचो कोलोड याक्केतो डोमिम वो बाईडा । मेरामलाई वो गुमीका जी ग्वाम्डिमा मे सेर्पा मुचुमिमलाई दोसाट्नी बेम्डिमा उनी सीसिपामिमलाई ग्वाम्डी । ८ मेकोतिमा मे मुचुमिमका पेम्डी, मा खोम्डी । मेम्मा वो क्लेटिमडिम फाक्चोलमिम खोप्मिडिलो येतले खचा दुस्ता । ९ मेसिन्डा ब्ल-धुम-सड (४,०००) कोति मुचुमिम बाम्डी । १० गुमीका मेर्मिमलाई थुसोम्डी मोरो गुमी चाई उनी सीसिपामिमनुड कुबी-बोक्साडा हुम्डिमा दलमनुथाथो लम्ल्याम्डी ।

फरिसीमिमका पाह्रीलाममिम छेखोप रेम्मु माल्मिडिम

११ फरिसीमिम येशूकाडा रोम्डिमा गुमीनुड हिलाहिसी बोमु चोम्मिडी , मा उनी न छाम्मुलाई पाह्रीलाममिम कोड छेखोप रेम्बेटिकनी ज्वाम्डी । १२ उनी गोनो धुप्पा साम खेतोडा गुमीका ज्वाम्डी, “आथाम्बिलिम मुचुमिमका हेडा छेखोप रेम्मु माल्मिम ? आच्छडा गो गानीलाई ज्वाडु , आथाल्बिलिम मुचुका उहेम वो छेखोप रेम्मु मेल्वामी ।” १३ मेकोतिमा मेर्मिमलाई मेसी डा पार्जोल्मिडिमा गुमी कुबी-बोकसाडा हुम्डी, मा होनो होमबुथो लम्डी ।

फरिसीमिम नुड हेरोदकु सीसिडाम वाड बुमु

१४ येशूकु सीसिपामिमका सोबेम कुर्मु प्ल्वाम्चेडिमडिम बाईडा, मा कुबी-बोकसाडा मेर्मिमनुड सोबेम कोलेडा बाईडा । १५ येशूका उनी सीसिपामिमलाई आरे ज्वाम्डिमा सीटिमडी, “मामा सो ! गानी फरिसीमिम नुड हेरोदकु लडखामडाम वाड बानी वो ।” १६ गुमीनुड सोबेम मेबुमिमका येशूका आरे ज्वामिम ज्वाक्साका मेर्मिमका उनी त्वाब-त्वाबगोनो डा ज्वाबोमु चोम्मिडी । १७ येशूका ओराम चम्प्याम्डिमका ज्वाम्डी, “गानीनुड सोबेम मेबु ज्वाक्साका गानी हेडा हिलाहिसी बेबोनिमिम ? हाम गानी आथावो मेल्वानी थिसिडा मेथेनी ? हाम ईनी न लुड होप्पाम दुस्ताम बु ? १८ हाम ईनी मिक्सी बातो-बातो वो गानी मेल्वानिमिम ? ईनी नोकफला बातो-बातो वो गानी मेथोनिमिम ? गानी मेचनी, १९ गो डोले सोबेम डो-धुम-सड(५,०००) मुचुमिमगोडा चक्तीलो छलेट्पा फाक्चोलमिम खोप्निलो हाडको खचा देम्स्ताम बाइडा ? मेर्मिमका ज्वाम्डी,

“को-न(१२) खचा ।” २० मेकोतिमा गुमीका ज्वाम्डी, “मे येतले सोबेम ब्ल-धुम-सड(४,०००) मुचुमिमगोडा चक्तीलो छलेट्पा फाक्चोलमिम खोप्निलो हाडको खचा देम्स्ताम बाईडा ? मेर्मिमका ज्वाम्डी, “येतले खचा ।” २१ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “मा वो गानी आथावो थिसिमेथेटिनवाम ?”

येशूका मिक्सीका मेल्वपा मुचु ल्वापा बनेम्डिम

२२ मेकोतिमा येशूनुड उनी सीसिपामिम बेथसेदाडा रोम्फामडी । मुचुमिमका मेसिन्डा ऊ मिक्सीका मेल्वपा कोले मुचु उनीमाडा रेटिमडी, मा मेरामलाई लुप्नी ज्वाक्मा-ज्वाक्माडा बेम्डी । २३ गुमीका मे मिक्सीका मेल्वपालाई ऊ ल्वाडुडा जेटिमडिमा मे देललामका पाखानो लम्डी । मेकोतिमा मेरामकु मिक्सीडा थडकीका बेटिमडिमा उनी ल्वा जुल्मिडी ,मा ज्वाम्डी, “कि-कि हाम-हुम ल्वाना ?” २४ मेकोतिमा मेरामका गेले रेप्तोडा ज्वाक्ता, “मुचुमिम धक्सा होडडा बेपा लाम्दिपाम बाट्पा ल्वाउमी ।” २५ मेकोतिमा गुमीका आथावो मेरामकु मिक्सीडा उनी ल्वा जुल्मिडी, मा मेरामका रेण्डुम-रेण्डुम डा बुडु । मेकोतिमा मेरामकु मिक्सी डादोम होप्पा डा दुस्ल्याडुडा, मा खोत्लेमथोक जोहोमका ल्वापा दुस्ता । २६ मेकोतिमा गुमीका मेरामलाई देलबाडे मेलुकसाका ई नेम लक्सा बेम्डिमा थुसोम्डी ।

पत्रुसका येशू डा ख्रीष्ट ज्वाक्साका छेडुडुम

मती १६:१३-१६; लूका ९:१८-२०

२७ येशू नुड उनी सीसिपामिम कैसरिया फिलिप्पीडाम देलबाडे लम्डी । लाम्दुडा लक्तीडा बेम्डिलो गुमीका उनी सीसिपामिमनुड हिलाबेम्डी, “मुचुमिमका गो सु ज्वामी ?” २८ मेर्मिमका ज्वाम्डी,

“कोड-कोडका कु-रुदुम ग्वाक्पा यूहन्ना, याड-याडका एलिया, मा वाडमीका माखेम माम्चुनीलाम जेपागोडाम डा कोले ज्वामी ।” २६ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमनुड हिलाबेम्डी, “मा गानी चाई गो सु ज्वानी ?” पत्रुसका ज्वाक्ता, “गानी डा ख्रीष्ट ।” ३० मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “मामा सो ! ओराम ल्वा गानी सुनुड वो मेसोनी वो ।”

येशूका उनी सिमुकु दुथाम सोम्डिम

मत्ती १६:२१-२८; लूका ६:२२-२७

३१ गुमीका आरे ज्वाम्डिमा सीमु चोम्मिडी, “ओ मिनीचोका छोम दुखा ल्वामु, थेट्पा चक्पामिम, डाऊ डुम्लाचोमिम नुड पातुम्रीमिमलामका नाप्लुन्लासोसिमु, मा सेन्लासोसिमु बासी मेकोतिमा सुलेम नेम सिमुलाम र्लोम्मिसु बासी ।” ३२ आरेसाका गुमीका ओराम ल्वा थिसिथेट्पा बेसाका ज्वाम्डी । ला वो ओराम थोस्तुमा पत्रुसका गुमीलाई कोडथो डा लडुमिमा ऊ छोकछोका र्वाक्तुमी । ३३ ला वो येशू र्लोम्मिसडिमा उनी सीसिपामिमथो रेप्तो पत्रुसलाई आरेसाका भुर्मिडी, “शैतान, गोलामका लस्ल्याडा, हेडालोने ई न माम्चुनी लाममिम मँए, मुचु लाममिम रेछा ।” ३४ मेकोतिमा गुमीका उनी सीसिपामिम नुड मेर्मिमनुड बाट्पा सेर्पा मुचुमिमलाई उनीमाथो येट्मडिमा ज्वाम्डी, “उहेमका गोनुड लाम्दिमु न बु, मेरामका डादो ऊ त्वाबलाई डा नाप्लुट्नु, मा ऊ त्वाक् क्रूस कुर्नु, मा गोनुड लाम्दिनु ।” ३५ हेडालोने उहेमका ऊ साम जुल्मु न बु, मेरामका मे मेल्वासु, ला वो जोपा-ल्वा नुड आ नडकु दुथाम ऊ त्वाक् साम डा वो ग्वाक्पाका मेराम ल्वासु । ३६ हेडालोने मुचुका खोत्ले सुबु डा ऊ ल्वाड्डा बुमा वो ऊ साम चाई

दाम्सोक्तु माला ने मेरामका हाम बु मा ? ३७ मुचुका हाम ग्वाक्साका ऊ साम र्लोमु चाप्सु मा ? ३८ ओराम नाम्पुरुचो नुड छुलचोमिमगोडा उहेम चाई गो नुड आ सीजेमडाम ऊ क्रोम लु, मिनीचो वो माम्चुनीकु युम-भव्वाक्सीडा माम्चुनीकु नडका साट्मा पाहीचोमिमनुड योलो मेरामडाम ऊ क्रोम लु ।”

६ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमलाइर् ज्वाम्डी, “आच्छाडा गो गानीलाइर् ज्वाडु, आसी येम्थासिट्पामिमडाम याड-याडका माम्चुनीकु किब्दी युमनुड योक्पा मेल्वाथुम उनी साम मेल ।”

येशूकु डाली र्लोसिड्डाम

मत्ती १७:१-१३; लूका ६:२८-३६

२ मेरामकु रुलेम चडडा येशूका पत्रुस, याकूब नुड यूहन्नालाई लम्डिमा कोड येप्पा पोचडडला लम्डी । मेडला येशू नुड सुले उनी सीसिपामिमडाम वाडमी सु वो मेबामिवा, मा मेर्मिमका रेप्मिडी होडडा येशूकु डाली र्लोस्ता । ३ मेकोतिमा उनी ये मिक्सीकु तुरु डा थुट्पा कोत्तिम बुबुयाम दुस्ता । ओराम सुबुडा सोप्साका सुका वो मेकोत्ति छोम बुबुयाम बोमु मेचाप्मिम बाईडा । ४ मेसिन्डा मेर्मिमकाडा एलिया नुड मोशा रेम्बेसिचची, मा मेर्चिपका येशूनुड जेतो बेचिचम बाईडा । ५ पत्रुसका येशूनुड ज्वाक्ता, “रब्बी ! गुकु आसिन्डा बात्कोम छोम जोपा दुस्ता । गुकु आसिन्डा सुले बाखोप बनेकु, कोले ईनीमा, कोले मोशाकाम मा कोले एलियाकाम ।” ६ मेर्मिम छोम डिम्डिमका हाम ज्वामु बासिट्पा पत्रुसका हाम वो मेचवा । ७ मेकोतिमा मेसिन्डा खासे रोक्तामा मेर्मिमलाई ख्रेपुमी, मा खासेलामका कोड लोलामका ज्वाम्डी, “ओराम गो छोम

१६:५ (रब्बी)- ओराम यहूदीमिमक् डुम्ला सीपा पातुम्रीमिमलाई डान्खोप ल्वा बाईडा । यहूदीमिमका ‘रब्बी’ ज्वाकिलो ‘डोकपु डाचो’(सीपा : गुरूज्यू) ज्वाक्पा थिसिथेट्थाल्मिडी ।

द्वाक्पुमिम आ चो, ओरामका ज्वामिम थोनी ।” ८मेकोतिलो डा मेर्मिमका होनो-आथो रेप्मिडिलो येशूडाम वाडमिम सु वो मेल्वामिवा । ९पोप्चडडलामका योक्तोडा बेम्डिलो येशूका उनी सीसिपामिमनुड ज्वाम्डी, “मामा सो ! मिनिचो सिमुलाम मेबग्गेथुम गानी हाम ल्वान्निम बाईडा, मेराम सुनुड वो मेसोनी वो ।” १०मेर्मिमका मेराम ल्वा उनी नडा डा जुल्थाम्डी । ला वो, “सिमुलाम बमु ज्वाक्मा हाम डे ?” ज्वाक्पा उनी त्वाब-त्वाबगोनो हिलाहिसी बेबोमु चोम्मिडी । ११मेर्मिमका गुमीनुड हिला बेम्डी, “हेडा डुम्ला सीपा पातुम्रीमिमका एलिया डादो योमु बासी ज्वामिम ?” १२येशूका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “आच्छाडा, एलिया डा डादो योमु बासी, मा खोत्ले डादोम होप्मा डा बुजोलु । ला वो मिनिचोका छोम दुखा ल्वामु नुड खोत्लेलामका नाप्छुन्लासोम्मिसु बासी ज्वाक्साका हेडा ज्वाक्मा ?” १३ला वो गो गानीनुड ज्वाडु, “एलिया ने योमु दुम्स्तुम बु, मा उमा दुथाम ज्वाक्मा हाम्साका डा मेर्मिमका उनी हा-हाम बे-बे द्वाक्ता मेम डा बेम्डी ।”

मुनाड-पेलका हुपा कोले वोस्चो येशूका सबेटिमडिम

मत्ती १७ : १४-२३ ; लूका ६ : ३७-४४

१४ येशू नुड उनी सीसिपामिम वाडमिम उनी सीसिपामिमकाडा रोम्फाम्डिलो, मेर्मिमकु होनोलाम-आथोलाम छोम सेर्पा मुचुमिम बाम्डी, मा यहदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्रीमिमनुड हिलाहिसी बे-बेतो लेटिमडिम बाईडा । १५मे सेर्पा मुचुमिमका गुमीलाई ल्वाम्डी मोरो डाडाया दुम्मिडी, मा ओन्तोलम्डिमा सेवो साटिमडी । १६मेकोतिमा येशूका उनी सीसिपामिमनुड हिलाबेम्डी, “गानी मेर्मिमनुड हाम ज्वाबेतो बेन्नी ?” १७मे सेर्पा मुचुमिमलाम कोले मुचुका

येशूनुड ज्वाक्ता, “डाचो, आ बाबु, जेमु मेग्वाक्पा मुनाड-पेलका हण्डुम बु, मेम्मिमका इर्नीमाडा रेतोम बाईडा । १८मेरामका हण्डुलो क्वायु लेप्बोक्कु, ऊ सीलामका जाजाब्लुम पारु, ऊ लि पु, मा काकार्या दुम्ल्या । मेम्मिमका गो इर्नी सीसिपामिमलाई मुनाड-पेल ख्लुबेतोमी, ला वो मेर्मिमका ख्लुमु मेचाप्मिवा ।” १९गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “ए थोर मान्थिम्नी ! गो गानीनुड हाडको बुडु मा ? गो गानीलाई हाडको ईम्मु ? मेरामलाई आसी फिट्नी ।” २०मेकोतिमा मेराम चोच्चो येशूकाडा फिटिमडी । मे मुनाड-पेलका गुमीलाई ल्वास्तु मोरो मे चोच्चो थि-थि रक्तुमा क्वायु लेप्बोक्कु । मेकोतिमा मेरामका ऊ सीलामका जाजाब्लुम पारो पुलि-एलि बोमु चोम्डु । २१गुमीका मे चोच्चोक्कु पापनुड हिलाबेम्डी, “हेलो आरिम ओरामलाई आरे दुस्ताम ?” मेरामकु पापका ज्वाक्ता, “चोच्चोलोम डा, २२ओरामलाई ओ मुनाड-पेलका याडलो मुड्डा, याडलो कुड्डा प्रोक्साका राप्पा डा सेडुमिम बु, मेम्मिमका गानी हे-हाम बोमु चाम्नी माला, इर्नी नथोमका ख्लोकिनी ।” २३येशूका मेरामलाई ज्वाम्डी, “गाना हेडा चाम्नी माला ज्वानामिम ? थोर लुपाका बोमु मेचाप्सुमिम ने हाम वो मिबु ।” २४मेकोतिलो डा मे चोच्चोक्कु पापका येस्तामा ज्वाक्ता, “गो थोर लुडु, ला वो आ थोरलुसिडा ख्लोडिनी ।” २५मे सेर्पा मुचुमिम ओन्तो बिक्पा ल्वाम्डिमका येशूका मे मुनाड-पेललाई आरे ज्वाम्डिमा भुमिडी, “ए मेजेबेट्पा नुड मेथोबेट्पा मुनाड-पेल, गो गानालाई ज्वाडु, गाना मेराम चोच्चोलामका लुक्ल्याडा, मा मेरामकामगोनो आथाडाम आनो हाम्सी वो मेहुडा ।” २६मेकोतिमा मे मुनाड-पेल येस्तामा मे चोच्चोलाई थि-थि रक्तोडा मेलामका लुक्ल्याड्डा, मा मेराम

चोच्यो सिपा होप्पा डा दुस्ता । ओ ल्वाम्डिमा मेसिन्डा बाट्पामिमका वो, ओ ने सिडा रेछा ज्वाक्पा मिम्सिम्डी ।
 २७ ला वो येशूका मेरामलाई ऊ ल्वाड्डा जेटिमडिमा फम्डी, मा मेराम चोच्यो बक्ता । २८ मेकोतिमा येशू नेमगोनो बाम्डिम थारीका उनी सीसिपामिमका उनी त्वाब डा बाम्डिलो आरे ज्वाम्डिमा हिलाबेम्डी, “हेडा गुकु मेरामलाई र्लुमु मेचाक्कुवाम ?” २९ गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “आरेप्पाम ने सोम्डीडाम वाडमी हामका वो र्लुमु मेभाम ।”
 ३० मेकोतिमा येशू नुड उनी सीसिपामिम मेलामका लुम्डिमा गालील दुम्तो लम्डी । गुमी बान्थो बुमी ज्वाक्साका सुका वो मेथोमिनु ज्वाक्पा येशूक न बाईडा । ३१ हेडालोने गुमीका उनी त्वाकु सीसिपामिमलाई आरे ज्वाक्तोडा सीत्तो बेम्डी, “मिनिचो मुचुमिमकु ल्वाड्डा ग्वालासोसी, मा मेर्मिमका सेन्मी । ला वो सेन्मिमकु सुलेम नेम मेराम सिमुलामका ब गे ।” ३२ ला वो गुमीका ज्वाम्डिम ल्वा मेर्मिमका थेसिमेथेटिमवा, मा हिलाबोमु वो डिम्डी ।

खोत्लेडाम डोक्पु सु ?

मत्ती १८:१-५; लूका ९:४६-४८

३३ मेकोतिमा येशू नुड उनी सीसिपामिम कफर्नहुमडा रोम्डी, मा कोड नेमगोनो बाम्डिलो गुमीका उनी सीसिपामिमलाई हिलाबेम्डी, “गानी लाम्दुडा हाम हिलाहिसी बेबेन्निम बान्निम ?”
 ३४ ला वो मेर्मिम मेजेसाका डा बाम्डी, हेडालोने लाम्दुडा मेर्मिमका, “उनी त्वाब गोडा खोत्लेडाम डोक्पु सु ?” ज्वाक्साका हिलाहिसी बेबेन्डिम बाईडा । ३५ मेकोतिमा गुमी गन्मिडी, मा को-नले उनी सीसिपामिमलाई येटिमडिमा ज्वाम्डी, “उहेम मुचुका खोत्लेडाम डादो

दुम्मु न बु , मेराम खोत्लेकु चडडा नुड खोत्लेकु डुलचो दुम्मु बासी ।”
 ३६ मेकोतिमा गुमीका कोले चोच्यो रम्डिमा मेर्मिमकु डादोडा जुल्साम्डिमी, मा मेरामलाई उनी फेम्ताडा गटिमडिमा मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, ३७ “उहेमका आ नडडा आरेप्पाम याक्के चोच्योमिमडाम कोले रडु , मेरामका गोलाई डा रडु । उहेमका गोलाई रडु, मेरामका गोलाई कोडडा मँए गो थुर्पालाई डा रडु ।” ३८ यूहन्नाका गुमीनुड ज्वाक्ता, “रब्बी, कोले मुचुका इनी नडडा मूनाड कोल्लुमिम गुकु ल्वात्तोको । मेकोतिमा गुकु मेरामलाई मेम बोमु मेग्वाक्कुवा , हेडालोने मेराम गुईनुड लाम्दिपागोडाम मेबायावा ।” ३९ ला वो गुमीका ज्वाम्डी, “मेरामलाई मेम मेबेनी, हेडालोने आ नडडा युम-खारी बेपाका आ नडडा मेजोपा मेजेल्या । ४० हेडालोने उहेमका ईकी नडडा मेजोपा मेजे , मेराम गुईलाम डा बासी । ४१ हेडालोने उहेमका गानी खीष्टकु मुचु मिम्सिमा आ नडडा को कान्चुरे कु डुमु ग्वानी, आच्छाडा गो गानीनुड ज्वाडु , मेरामका डार्मु बासिट्पा हेल्लो वो मेदाम्सु ।

सुलाई वो छुल बेबेसिमेनु

४२ गोडला थोर लुपा ओर्मिम याक्केमिमगोडाम कोलेलाई उहेमका छुल बेबेडु , मेरामलाई ने ऊ लक्चाडा कोले डोक्पु खुरुक लुड चेन्मुमा दिरिदिनगुयु घोम्सोमु डा जोपा दुम्सावा । ४३ ई त्वाकु ल्वाका डा छुल बेबेना माला, मेराम क्रिण्डामा घोक्सोका , हेडालोने नले ल्वा बासाका वो खादीयुम हेल्लो वो मेसिपा मुड्डा लमु चाई ल्वा मान्थिम डा दुम्साका पाही लमु डा जोपा दुम । ४४ [खादीयु ने ना मु डा सि ,ना क्रोडीमिम डा सिमी ।] ४५ ई खेलका

१६:४४ ४४ नुड ४६ चाई ४८ नुड घोम्पा बु, ला वो ओर्चिप माखे-माखेम ग्रीकडा ज्याक्मा सीजेमडा कोड-कोडका चाई ज्याम्डिम मेबु ।

छुल बेबेना माला, मेराम क्रिण्डामा
घोक्सोका, हेडालोने नले खेल बासाका
वो खादीयु घोलासोम्सिमु चाई खेल
मान्थिम दुम्मुमा पाही लमु डा जोपा
दुम । ४६ [खादीयु ने ना मु डा सि , ना
क्रोडीमिम डा सिमी ।] ४७ ई मिक्सीका
छुल बेबेना माला, मेराम वो थासामा
घोक्सोका, हेडालोने नले मिक्सी
बासाका वो खादीयु घोम्लासोम्सिमु
ने कोले डा मिक्सीनुड डा ला वो
माममचुनीकु किब्दीगोनो हुमु डा जोपा
दुम । ४८ खादीयु ने ना मु डा सि , ना
क्रोडीमिम डा सिमी । ४९ हेडालोने मुका
डा खोत्लेकाडा यो फिकु ।

५० यो ने जोपा डा दुम, ला वो योड्डा
डा यो मेलु माला ने हामका यो लु बेन्मु
मा ? मेम्मिमका गानी ईनी त्वाब-त्वाबडा
डा यो जुल्लिसट्नी, मा खोत्लेनुड ईनी गो
ब्रहोमका दुनिमा बानि ।

वोचु-मोचु डिन्बोमुकु दुथाम येशूका सीटिमडिम

मत्ती ६:१-६

१० मेकोतिमा येशू यर्दन ब्लोकु
होनोहोम्बु यहूदियाथो लम्डी ।
ला वो सेर्पा मुचुमिम आथावो उनीमाडा
खोम्सिम्डी मा गुमीका मेर्मिमलाई डादोम
होम्साका डा सीटिमडी । २ मेकोतिमा
फरिसीमिम उनीमाडा रोम्डी, मा उनी
न छाम्मुलाई आरेसाका हिलाहिसी
बेम्डी, “मुचुका हाम त्वाकु मोचुनुड
डिन्बोमु डुम्लाका ग्वाक्सा ?” ३ गुमीका
मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “मोशाका हाम डुम्ला
ग्वानिम बु मा ?” ४ मेर्मिमका ज्वाम्डी,
“डिन्बोमु ज्वाक्पा ज्याक्साका मुचुका ऊ
त्वाकु मोचु डिडु ला वो नु ज्वाक्साका
मोशाका ज्वाक्ताम बु ।” ५ ला वो येशूका
मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “ईनी न लुड होप्पाम
बाईडामका गुका गानीलाई ओराम डुम्ला
ज्याक्तुम । ६ ला वो खोत्ले प्रडसिमुकु
चोमदलोम डा मेर्चिपलाई माम्चुनीका

वोस्चो नुड मेसेम बेसाका प्रडमिडी ।
७ मेम्मिमका मुचुका ऊ मामपाम डिडुमा
ऊ मोचुनुड कोदप बु , ८ मा मेर्चिप
निफी डा कोड सो दुम्ची, मेर्चिप आथा
ने नले मँए निफी कोड सो डा दुम्ची
। ९ मेम्मिमका उहेमलाई माम्चुनीका
कोड सो बेम्डिम बु , मुच्ुका मेराम
मेफाकुनु वो ।” १० मेकोतिमा नेमगोनो
बाम्डिलो उनी सीसिपामिमका गुमीनुड
आथावो ओरामकु दुथाम हिला बेम्डी ।
११ गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “उहेमका
ऊ त्वाकु मोचु डिडुमा वाडमी रेडु ,
मेरामका नाम्पुर बु । १२ मेम्साका डा
मेसेमका वो ऊ वोचु डिडुमा वाडमीनुड
ल माला मेरामका वो नाम्पुर बु ।

येशू नुड चोच्चोमिम

मत्ती १६:१३-१५; लूका १८:१५-१७

१३ येशूका लुम्मिन ज्वाक्साका
मुचुमिमका चोच्चोमिमलाई उनीमाडा
रौटिमडी । ला वो उनी सीसिपामिमका
मेर्मिमलाई भुर्मिडी । १४ ला वो येशूका
ओेराम ल्वाम्डिमा उनी छोकचो बक्ता,
मा उनी सीसिपामिमनुड ज्वाम्डी, “याक्के
चोच्चोमिमलाई आमाडा रोमु ग्वाक्निमी
। मेर्मिमलाई मेभोप्नी, हेडालोने
माम्चुनीकु किब्दी आरेप्पामिमकाम डा
सो । १५ आच्छाडा गो गानीनुड ज्वाडु
, उहेमका माम्चुनीकु किब्दी चोच्चो
होडका मेरडु , मेरामका मेगोडा हुमु
वो मेल्वासु ।” १६ मेकोतिमा गुमीका
चोच्चोमिमलाई उनी गोजुडा रम्डी, मा
मेर्मिमडला उनी ल्वा जुल्लिमडिमा जी
ग्वाम्डिमी ।

जोल्लिसपा नुड माम्चुनीकु किब्दी

मत्ती १६:१६-३०; लूका १८:१८-३०

१७ येशू मेलामका लक्तो बेम्डिलो,
कोले मुचु ओन्तोडा रोक्तामा उनी
डादोडा क्रुचुखुम बुडुमा ज्वाक्ता, “जोपा
सीपा ! हेल्लो वो मेदाम्पा त्वारोम ल्वामु

गो हाम बोमु बासी ?” १८ मेकोतिमा येशूका मेरामनुड ज्वाम्डी, “गाना गोलाई हेडा जोपा ज्वानामिम् ? वाडमी सु वो जोपा मेबुमी, कोले माम्चुनी कोडडा जोपा बुमी । १९ मेसेन्मु, नाम्सुर मेबोमु, मेखुमु, लिमा ल्वा मेसोमु, रारी मेबोमु, त्वाकु मामपाप जोहोमका बोमु ज्वाक्पा डुम्ला चना डे मँए ?” २० मेकोतिमा मेरामका गुमीनुड ज्वाक्ता, “डाचो, ओर्मिम ने गो याक्के बाडडोम आरेम डा खोत्ले बेत्तोगेडडोम बु ।” २१ मेकोतिमा येशूका मेरामलाई रेप्मिडिमा नाम-नामचो लुत्तोडा ज्वाम्डी, “गाना आथावो डा कोले खारी बोमु बासी । लक्सामा गानानुड हा-हाम बु, मेर्मिम खोत्ले भ्रेडा, मा उहाम वो मेबाट्पामिमलाई ग्वाकामी । मेकोतिमा गाना पाह्लीला खाप्ची ल्वाना, मा बिकामा गोनुड लाम्दिया ।” २२ ओराम ल्वा थोस्तुमा मेरामका ऊ डाली डा डस्तु, मा ऊ गो भक्कल्याट्पा लस्ता, हेडालोने मेराम छोम खाप्चीनुडमा बाईडा । २३ मेकोतिमा होनोआथो रेप्तोडा येशूका उनी सीसिपामिमनुड ज्वाम्डी, “खाप्चीनुडमामिम माम्चुनीकु किब्दीगोडा हुमु हापा डा छु । २४ गुमीका ज्वाम्डिम ओराम ल्वा थोम्डिमा उनी सीसिपामिम डाडाया दुम्मिडी । ला वो येशूका आथावो डा ज्वाम्डी, “चोच्चो नि ! खाप्चीडा थोरलुपामिम माम्चुनीकु किब्दीगोने हुमु हापा डा छु । २५ माम्चुनीकु किब्दीगोने खाप्चीनुडमामिम हुमु चाई ने चुल्बीकु ग्वाडलामका ऊंट लुमु डा मेछु ।” २६ मेर्मिम डाडाया दुम्मिडिमा उनी त्वाब-त्वाबडा डा ज्वाबेम्डी, “मँए माला ने सु सेल्सिमु चाप्सु मा ?” २७ येशूका मेर्मिमलाई रेप्मिडिमा ज्वाम्डी, “मुचुका ने हाम वो बोमु मेचाप्पी, ला वो माम्चुनीडा ने मेरेप्पा हाम वो मिबु, हेडालोने माम्चुनीका बोमु मेचाप्पिम हाम वो मिबु ।” २८ पत्रुसका गुमीनुड ज्वाक्ता, “रेप्नी

! गुकु खोत्लेमथोक डेतोकोमा गानीनुड लाम्दिक्तोकोम बु ।” २९ येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “आच्छाडा गो गानीनुड ज्वाडु, उहेमका आ नड नुड जोपा-ल्वाकु दुथाम ऊ नेम-किम वाल्वाक-रिचोमिम, मामपाप, चोच्चोमिम, ये-द डिडु । ३० मेरामका दुखानुडडा को-सड कोति हापा छोम नेम-किम, वाल्वाक-रिचोमिम, ये-द, मामपाप, चोच्चोमिम ओम्लाम थारीका डा ल्वासु । मेकोतिमा दिफु रोकपा थारीका हेल्लो वो मेदाम्पा त्वारोम वो ल्वासु । ३१ ला वो डादोम चडडा दुम्मी, मा चडडाम डादो दुम्मी ।”

येशूका उनी सिमुकु दुथाम सोम्डिम

मत्ती २०:१७-१९; लूका १८:३१-३३

३२ येशू नुड उनी सीसिपामिम यरूशलेमथो लक्तो बेम्डीलो येशू उनी डादो-डादो लाम्दिक्तो बेम्डी । मेम्लो उनी सीसिपामिम डाडाया दुम्मिडी, मा मेर्मिमनुड लाम्दिपामिम वो डिम्डिम बाईडा । मेकोतिमा येशूका आथावो को-न उनी सीसिपामिमलाई कोडथो लम्डिमा गुमीलाई हाम दुम्मु खाप्सुमिम बु ज्वाक्पा ल्वा खोत्ले डा मेर्मिमनुड सोम्डी । ३३ गुमीका ज्वाम्डी, “थोनी ! गुई यरूशलेमथो लक्तोडा बी । मेड्डा मिनि-चोलाई कोड-कोडका डुम्लाचोमिम नुड डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमकु ल्वाडा ग्वामी, मा मेर्मिमका सेन्मु मुलु बोमी । मेकोतिमा सेन्मुलाई मेर्मिमका वाडसामा ल्वाडा ग्वामी । ३४ मेकोतिमा मेर्मिमका गुलाई नाले डान्मी, थक्सी बेन्मी, याल्मी मा सेन्मी । ला वो सुलेम नेम गु सिमुलामका र्लोसी ।

याकूब नुड यूहन्नाका येशूक जोप-पेलाम दुम्मु ल्वाचुकुनु ज्वाक्चिम

मत्ती २०:२०-२८

३५ जब्दियाकु चोचिप याकूब नुड यूहन्ना येशूकाडा रोक्चिमा ज्वाक्ची,

“डाचो ! गुचुकु गानीनुड हाम भिचुकु, मेराम गानी गुचुकुलाई बेसाक्चिकिनी ज्वाक्पा आची न बु ।” ३६ गुमीका मेर्चिपनुड हिलाबेम्डी, “गो गाचीलाई हाम बेउनु ज्वाक्पा ईची न बु ?” ३७ मेर्चिपका गुमीनुड ज्वाक्ची, “इर्नी यम-भवाक्सीडाम किब्दीडा गुचुकु कोले इर्नी जोपलाम कोले इर्नी पेलाम गन्मु ल्वाचुकुनु ।” ३८ ला वो येशूका मेर्चिपलाई ज्वाम्डी, “गाची हाम भित्तोडा बोची, मेराम मेचची । उहेम कान्चुरेलामका गो डु हाम गाची वो डुमु चाम्ची, मा उहेम कु-रुदुम गो रउतोम बु मेराम गाची रमु चाम्ची मा ?” ३९ मेर्चिपका ज्वाक्ची, “चाम्चुकु ।” येशूका मेर्चिपलाई ज्वाम्डी, “उहेम कान्चुरेलाम गो डु मेरामलामका गाची डुमु चाम्ची, मा उहेम कु-रुदुम गो रउतोम बु, मेराम कु-रुदुम गाची रची ? ४० ला वो आ जोपलाम नुड पेलाम गन्मु ग्वाक्पा गो मँए । ओराम ने उहेम-हेमकु नडडा जुल्मा बु मेर्मिमकाम डा दुम । ४१ ओराम थोम्डिमा मे को धुम सीसिपामिम याकूब नुड युहान्नाडाम उनी छोकछो बक्ता । ४२ मेकोतिमा येशूका मेर्मिमलाई उनीमाथो येट्मडिमा ज्वाम्डी, “वाडसामामिमलाई उनी मुलुगोनो बेपामिमका मेर्मिमलाई उनी ल्वाडा जुल्मी । मेकोतिमा उनी डोकपुमिमका मेर्मिमलाई उनी मुलुगोनो बोमी ज्वाक्पा गानी चनिम डा बु ।” ४३ ला वो गानीगोडा ने मेम दुम्सी मेनु । गानीगोडा उहेमका खोत्लेडाम डोकपु दुम्मु न बु, मेराम खोत्लेकु चापे-डुपे बेपा दुम्मु बासी । ४४ मेकोतिमा गानीगोडाम उहेमका खोत्लेडाम डादो दुम्मु न बु, मेराम खोत्लेकु डुल्चो दुम्मु बासी । ४५ हेडालोने मिनि-चो चापेडुपे

बेलासोसिड्डा मँए चापेडुपे बेण्डा नुड हापाकाम थि सोक्साका सेल्मु ऊ साम डा ग्वाण्डा रोक्ताम बु ।”

येशू नुड मिक्सीका मेल्लापा बारतिमै

मत्ती २०:२६-३४; लूका १८:३५-४३

४६ मेकोतिमा येशू नुड उनी सीसिपामिम यरीहोडा रोम्डी । गुमी उनी त्वाकु सीसिपामिम नुड मे सर्पा मुचुमिमनुड यरीहोलाम लुक्तो बेम्डिलो, तिमैकु चो मे ऊ मिक्सीका मेल्लापामा भिण्बाल्पा बारतिमै मेसी डा लाम्दुडा गन्तासिट्पा बाईडा । ४७ मेकोतिमा नासरतडाम येशू लक्तोडा बोमी ज्वाक्पा थोस्तुमा मेरामका येतोडा ज्वाक्ता, “ए दाऊदकु चो-चुसु, येशू ! गोडला ईनी नथोम रेम्बेनी ।” ४८ हापाका मेयेसा ज्वाक्तोडा मेरामलाई भुर्मिडी । ला वो मेराम आथावो छोम डोकपु लोलामका आरे ज्वाक्तोडा येस्ता, “ए दाऊदकु चो-चुसु ! गोडला इर्नी नथोम रेम्बेनी ।” ४९ मेकोतिमा येशू मेसी डा येम्सिम्डिमा ज्वाम्डी, “मेरामलाई येट्नी ।” मेकोतिमा मेर्मिमका मे मिक्सीका मेल्लापा बारतिमैलाई आरे ज्वाम्डिमा येट्मिडी, “गेर्सा, मा बका ! गुमीका गानालाई येतोडा बोनामी ।” ५० मेकोतिमा मेरामका मे ऊ हुम ये छा घोक्तुमा हु बक्ता, मा येशूकाडा बिक्ता । ५१ मेकोतिमा येशूका मेरामलाई हिला बेम्डी, “गो गानीलाई हाम बेउनु ज्वाक्पा ई न बु ?” मेरामका ज्वाक्ता, “डाचो, गो आ मिक्सीका ल्वाउनु ।” ५२ मेकोतिमा येशूका मेरामलाई ज्वाम्डी, “लक्सा ! ई थोरका डा गानालाई सबेट्नाम बु । मेकोतिलो डा मेरामका ऊ मिक्सीका ल्वास्तुमा येशूनुड लाम्दिडा ।

†१०:३८ सीजेमडा “कान्चुरे” ज्वाकिलो दुखा ज्वाक्पा रेम्बु, मा कान्चुरेलाम डुमु ज्वाकिलो दुखा ल्वामु ज्वाक्पा थिसिथेडी । आसिन्डाम कान्चुरे नुड कु-रुदुम ज्वाक्पा कोले डा, मेर्मिमका कु-रुदुमका वो दुखा ल्वामु ज्वाक्पा रेम्बु ।

†१०:४८ “दाऊदकु चो-चुसु” ज्वाक्पा मसीहकाम डा कोले नड बु ।

येशू यरूशलेमगोनो हुम्डिम

मती २१:१-११; लूका १९:२९-३८
; यूहन्ना १२:१२-१५

११

येशू नुड उनी सीसिपामिम यरूशलेमडाम जैतन पोपचड फार्डाम बेथफागे नुड बेथानिया ज्वाक्मा देल्डा रोम्फाम्डी । मेकोतिमा गुमीका उनी सीसिपामिमगोडाम नलेलाई आरे ज्वाम्डिमा थुर्मिडिची, ^२“गाची होनो डादोनोम देलडा लक्ची, मा मेसिन्डा गाची हुची मोरो ओम्लोसम्म सु वो मेहुथुडा बाट्पा कोले गधाकु चो बन्थाटमा डार्ची, मेरामलाई डिचीमा आसी फिची । ^३कोडनिमका गाची ‘हाम बोचिम ?’ ज्वाम्डी माला येशूका ओराम चाईबेम्डिम बु , मा गुमीका दाला डा रूलोन्सानिमी ज्वामु ।” ^४मेकोतिमा मेर्चिप लक्ची, मा मे गधाकु चो मेसी लाम्दुडा डा कोड नेमकु पाखानो लामचका फार्डा बन्थाट्मा डार्ची । मेरामलाई डितोडा बेच्चिलो, ^५मेसिन्डा डा येम्तासिट्पा कोड-कोडका हिलाबेम्डी, “गाची हेडा मे गधाकु चो डिन्चिमि ?” ^६मेर्चिपका मे येशूका ज्वाम्डिम होडडा ज्वाक्ची । मेकोतिमा मेर्मिमका मेर्चिपलाई लमु ग्वाम्डिची । ^७मेकोतिमा मेर्चिपका मे गधाकु चो येशूकाडा फिट्ची, मा उची त्वाकु हुम-ये मे गधाडला हम्ची, मा येशू मेडला हुम्डी । ^८मेर्मिमगोडाम हापाका डा उनी त्वाकु हुम-ये लाम्दुडा हम्मिडी, मा याड-याडका चाई धक्साकु ग्रेम फल्मिडिमा लाम्दुडा हम्मिडी । ^९मेकोतिमा येशूकु डादो-डादो लक्पा नुड चड-चड बिक्पामिम आरे ज्वाक्तोडा येम्डी, “होसन्ना, माम्चुनीकु नड आलाकाम दुम्नु ! माम्चुनीकु नडडा रोक्पा आलाकाम ! ^{१०}इर्का डाउ दाऊदकु रोक्तोडा बेपा किब्दी आलाकाम दुम्नु , पाहिलाम माम्चुनीलाई होसन्ना ।” ^{११}मेकोतिमा

येशू यरूशलेमडा लम्डिमा सोरनेमगोनो हुम्डी । मेकोतिमा खोत्लेथो रेप्मिडी, मा नेम तामुडुम्स्तुम बाईडामका उनी को-नले सीसिपामिमनुड बेथानियाथो लम्डी ।

येशूका बैशसीकु धक्सा वाईतो बेट्मिडिम

^{१२}उदिकामनेम गुमी बेथानियालामका बिम्डिलो येशू क्फुम्सिम्डी । ^{१३}मेकोतिमा होनोवा कोले छोम ब्लामनुडमा कोड बैशसीकु धक्सा ल्वाम्डिमा मेरामकु मा बु डे ज्वाक्साका गुमी मेसी रेप्डा लम्डी । ला वो मेसिन्डा लम्डिलो गुमीका मे बैशसीकु ब्लामडाम वाडमी हाम वो मेल्वामिवा , हेडालोने मेकोतिलो बैशसीकु मा सिन्मु थारी मेबायावा । ^{१४}मेकोतिमा गुमीका मे बैशसीकु धक्सालाई ज्वाम्डी, “आनेप्टाम आनो ई मा सुका वो पोमु मेल्वामिनु ।” आरे ज्वाम्डिम उनी सीसिपामिमका थोम्डिम बाईडा ।

येशू सोरनेमगोनो लम्डिम

मती २१:१२-२२; लूका
१९:४५-४७; यूहन्ना २:१३-१६

^{१५}मेकोतिमा येशू यरूशलेमडा रोम्फाम्डिमा सोरनेमबाटपागोनो हुम्डी , मा मेगोनो ब्रेपा-ब्रेट्पामिम खोत्लेलाई पाखानो रूलुम्सोम्डी, मा खउलुड फाट्पामिमकु टेबलमिम नुड तुक्तुकर ब्रेट्पामिमकु गन्खोप वो चासोम्डी । ^{१६}मेकोतिमा गुमीका मे सोरनेमगोनो सुलाई हाम वो रेन्मु लमु मेग्वाक्मिवा । ^{१७}मेकोतिमा गुमीका सीत्तोडा ज्वाम्डी , “हाम आरेप्पाम ज्याक्मा मेबु मा, ‘आ नेम खोत्ले मिनिसामामिमका सोम्डी बेखोप नेम ज्वाक्साका छेमी ।’ (यशैया ५६:७) ला वो गानी ने खुचुवामिम बाखोप बुड्खुम डे बनेन्निम बु ।” ^{१८}मेकोतिमा डाऊ डुम्लाचोमिम नुड

डुम्ला सीपा पातुम्रीमिमका ओराम थोम्डिमा येशूलाई हेसाका सेन्मु ज्वाक्पा खांप रेम्मु चोम्मिडी । ला वो मेर्मिम गुमीनुड डिम्डिम बाइर्डा, हेडालोने सेपा मुचुमिम खोत्ले डा उनी सीसिडाम डाडाया दुम्डिम बाईडा । १६ नेनेम्थाका गुमी मे शहरलामका लुम्डिमा लम्डी ।

बैशसीकु धक्सा साड्डाम

मती २१:१८-२२

२० उदिकामनेम नेप्सुड धोम्मु थारीका मेभाल डा लक्तो बेम्डिलो येशू नुड उनी सीसिपामिमका मे बैशसीकु धक्सा ऊ सक्फारयुम डा सातो गेट्पा ल्वाम्डी । २१ मेकोतिमा पत्रुसका मेराम मिम्डुमा ज्वाक्ता, “रब्बी ! रेप्नी, गानी वाईतो बेट्निम बैशसीकु धक्सा ने साड्डा डे रेछा ।” २२ येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “माम्चुनीडा थोर लुनी । २३ आच्छडा गो गानीनुड ज्वाडु उहेमका ऊ त्वाकु नगोडा मेमुर , मा ऊ त्वाका ज्वामिम रोथी ज्वाक्साका थोर लु माला ओराम पोप्चडलाई ‘गाना बुल्सामा दिरिदिनगुयु आल्सा’ ज्वा माला मेरामकाम लागि मेम डा दुम । २४ मेम्मिमका गो गानीनुड ज्वाडु गानी सोम्दीडा हाम बिनी मेराम गो ल्वाउतोम बु ज्वाक्साका थोर लुनी , मा मेराम ईनीमा दुम । २५ गानी सोम्दी बेण्डा येम्सिनीलो गानीगोडा गोफ दुस्ताम बु माला खोत्ले ईनी छुल हेम्बेबेनी, मा मेम्साका डा पाह्रीला बाट्पा ईनी पापका वो ईनी छुल हेम्सानिमी । २६ [ला वो गानी छुल मेहेम्नी माला ने पाह्रीला बाट्पा ईनी पापका वो ईनी छुल मेहेम्सानिमी ।”]

येशूकु मुलुगोनोम खारी मुर्मिडिम

मती २१:२३-२७; लूका २०:१-८

२७ येशू नुड उनी सीसिपामिम आथावो यरूशलेमडा रोम्डी । मेकोतिमा येशू सोरनेमबाट्पागोनो

उभाल आथो लाम्दित्तो बेम्डिलो , डाऊ डुम्लाचोमिम, डुम्ला सीपा पातुम्रीमिम नुड थेट्पा-चक्पामिम, उनीमाडा रोम्डी । २८ मेर्मिमका येशूनुड हिलाबेम्डी, “ओर्मिम खोत्ले सुका ई मुलुगोनो जुल्लुम बु मा गाना बोनामिम ? गानालाई सुका आरे बेबेट्नाम बु ?” २९ येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “गो गानीनुड कोले ल्वा हिला बेउ, मा गानी सोनी । मेकोतिमा ओर्मिम खारी बोमु सुका आ मुलुगोनो जुल्लुम गो ज्वाडु । ३० सोनी ! यूहन्नाका ग्वाक्तुम कु-रुदुम पाह्रीलामिम डे मुचुलामिम डे ?” ३१ मेर्मिमका उनी त्वा-त्वाबडा डा आरे ज्वाबेम्डी, “पाह्रीलामिम ज्वाकी ने गानी हेडा गुडला थोर मेलुनिवाम ज्वाल्या । ३२ मुचुलामिम ज्वाकिलो वो हेसाका ज्वामु ?” ला वो मेर्मिम आरे ज्वामु वाडमी मुचुमिमडाम डिम्डी, हेडालोने यूहन्ना माम्चुनीलाम-जेपा-मुचु ज्वाक्साका खोत्लेका छेम्थाल्मिडी । ३३ मेर्मिमका येशूनुड ज्वाम्डी, “गुकु मेचकु ।” येशूका वो मेर्मिनुड ज्वाम्डी, “मैए माला ओर्मिम खारी बोमु सुका आ मुलुगोडा जुल्लुम बु गो वो मेज्वाडु ।”

अडगुरयेकु सीसि-सोम्दी

मती २१:३३-४६; लूका २०:९-१२

१२ मेकोतिमा येशू मेर्मिमनुड कोड सीसि-सोम्दीडा जेमु चोम्मिडी, “कोले मुचुका ऊ येडा अडगुर खिल्लियुडुमा होनोलाम आनोलाम भोम्बेल बुडु , मा कोल क्रोखोप कोले पोलुम धायुडु । मेकोतिमा कोड याक्सा बनेबुडुमा मे अडगुरये बोम्थाम बोमु ग्वाक्जोल्डुमा गु ऊ त्वाब चाई वाडथो डा लस्ताम बाईडा । २ मे अडगुर प्रोन्मु थारीका कोले ऊ डुल्चो बोम्थाम बेपामिमकाडा गुका ल्वामुबासिपा अडगुर माल्ला थुर्डु । ३ ला वो मेर्मिमका मेरामलाई चोम्मिडिमा याल्मिडी, मा मोरो डा थुर्मिडी । ४ आथावो मेरामका

कोडमी ऊ डुल्चो मेर्मिमकाडा थुर्दु ,
ला वो मेर्मिमका मेरामलाई याल्मिडिमा
डालिद्वादवा बेम्डिमा थुर्मिडी ।
५ मेकोतिमा मेरामका अथावो डा
कोडमीलाई वो थुर्दु , ला वो मेरामलाई
मेर्मिमका सेटिमडी । वाडमी वो हापा
डा मेरामका थुर्दु , ला वो मेर्मिमका
याडलाई याल्मिडी, याडलाई सेटिमडी
। ६ मेरामनुड गुका छोम द्वाक्तुम
कोले डा ऊ चो बाईडा । मेर्मिमका
ऊ चोलाई ने जोहोम्का डा बोमी डे
ज्वाक्साका खोत्लेकु चडडा मेर्मिमकाडा
थुर्दु । ७ ला वो मे बोम्थाम बेपामिमका
ज्वाम्डी, “ओराम डा मेरामकु हटपेपा
ऊ चो । लु, गुई ओरामलाई वो सेडी
मा गुका ल्वासुमिम खोत्ले इकीमा डा
दुम । ८ मेकोतिमा मेर्मिमका मेरामलाई
चुम्मिडिमा सेटिमडी , मा अडगुरयेकु
होनोलाम घोम्सोम्डी । ९ मेकोतिमा मे
येकु मुचु रोमा मेर्मिमलाई हे बु ? गु रोमा
मे बोम्थाम बेपामिम खोत्ले डा सेडुमी ,
मा मे अडगुरये वाडमीलाई डा ग्वाकुमी
। १० हाम गानी ज्याक्मा-सीजेमडा हेल्लो
वो रेप्निम मिबु ? ‘उहेम लुड नेम
बनेबेपामिमका पार्मिडी मेराम डा सुरलुड
दुस्ता, ११ ओराम ने माम्चुनीलामका डा
दुस्ताम, मा ओराम ईकी मिक्सीलामडा
हेल्लो वो मेल्वाम्मा डा ल्वास्तिम बु ।’
१२ मेकोतिमा मेर्मिमका येशूलाई चुम्मु
माल्मिडी, हेडालोने ओराम सीसि-सोम्डी
उनी दुथाम डा सोम्डिम ज्वाक्पा
मेर्मिमका थेसिथेटिमडी । ला वो मे
सेर्पा मुचुमिमडाम डिम्डिमका गुमीलाई
डिन्जोल्मिडिमा लम्ल्याम्डी ।

कैसरकु दुथाम येशूकु न छाम्डिम

मत्ती २२:१५-२२; लूका २०:२०-२६

१३ मेकोतिमा गुमीलाई ल्वा ख्लोन्बेन्मु
नका फरिसीमिम नुड हेरोदीमिमगोडाम
कोड-कोडे मुचुमिम उनीमाडा थुर्मिडी
। १४ मेर्मिम उनीमाडा रोम्डिमा गुमीनुड

ज्वाम्डी, “डाचो, गानी आच्छडाकाम
बुनी, मा सुकामथो वो न मेसोनी
ज्वाक्पा गुकु चकु, हेडालोने गानी
डाली रेप्साका खारी मेबोनी, ला वो
माम्चुनीकु लाम आच्छाडाका सोनी ।
सोनीका, कैसरलाड् कर सोक्सी नु
डे मेनु ? १५ कर सोमु बासी डे मेँ ?”
येशूका मेर्मिमकु नगो चम्ल्याम्डिमका
ज्वाम्डी, “गानी हेडा आ न छाम्मिमिम
? कोले दिनार आसी रेटनी, मा गो रेपु
।” १६ मेर्मिमका कोले दिनार रेटिमडी ।
मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी,
“ओ सु , मा आसिन्डा सुकु डाली
बु ? ” मेर्मिमका गुमीनुड ज्वाम्डी,
“कैसरकाम ।” १७ मेकोतिमा येशूका
मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “कैसरकाम खोत्ले
कैसरलाड् डा ग्वानी, मा माम्चुनीकाम
खोत्ले माम्चुनीलाई डा ग्वानी ।” ओराम
ल्वा थोम्डिमा मेर्मिम डाडाय दुम्मिडी ।

सिमुलाम बक्गेट्पाकु दुथाम हिलाहिसी

मत्ती २२:२३-३३; लूका २०:२७-३८

१८ सिमुलाम बग्गेमुडा थोरमेलुपा
सदुकीमिम येशूकाडा रोम्डी, मा गुमीनुड
हिलाहिसी बोमु चोम्मिडी । १९ “डाचो,
मोशाका अरेसाका ज्याक्तुम बु,
‘कोडनिमकु वा ऊ चो मेदुम्साका डा
सिडा, मा ऊ मोचु बु माला, ऊ ल्वाक्का
मेराम लमु बासी, मा ऊ ल्वाक्का ऊ
वाकु नडडा चोच्चो दुम्बेन्मु बासी ।’
२० कोड नेप्डा येतले वा-ल्वाकमिम
बाम्डी । उनी वाका कोले मेसेम रेड्डु ,
मेकोतिमा मेरामकाम ऊ चो मेदुम्साका
डा सिडा । २१ मेकोतिमा माइलाका
ऊ वादेल्मी लडु , मा मेराम वो ऊ
चो मेदुम्साका डा सिडा । मेकोतिमा
साहिंलाका वो मेम्डा बुडु । २२ मेम्साका
डा येतले वा-ल्वाकमिम उहेमकाम वो
चो मेदुम्सावा, मा चडडा मेराम मेसेम
वो सिडा । २३ लु सोनी, सिमुलाम
बग्गेमुनेम मेराम सुकु नाईमे दुम ?

हेडालोने मेराम मेसेम खोत्लेका डा लम्डिम बाईडा ।” २४ येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “गानी ज्याक्मा-सीजेम नुड माम्चुनीकु युम मेचनिमका डा आरसाका ब्लोम्सिनम । २५ हेडालोने हाडकोलो मेर्मिम सिमुलाम बग्मोमी मेकोतिलो मेर्मिमका ना लालीकुन्दा बोमी ना मेर्मिमकु लालीकुन्दा डा दुम । मेर्मिम ने पाह्नीला बाट्पा पाह्नीचो होप्पाम डा दुम्मी । २६ सिपामिम बग्मोमी ज्वाक्पा हाम गानी मोशाकु कितापडा रेप्निम मिबु ? भोरीकु दुथाम ज्याक्मा-सीजेमडा माम्चुनीका मोशानुड ज्वाम्डी, “गो अब्राहाम , इसहाक नुड याकबकु माम्चुनी ।” २७ गुमी ने सिपामिमकु माम्चुनी मेंए, सामनुडमामिमकु माम्चुनी बुमी । गानी छोम ब्लोम्सिटिनम बु ।

येशूका खोत्लेडाम डोक्पु डुम्ला सोम्डिम

मत्ती २२:३४-४०

२८ यहदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमगोडाम कोले मेसी बाईडा, मा मेर्मिमका येशूनुड हिलाहिसी बेबेम्डिम थोस्तु । येशूका मेर्मिमलाई जोहोमका ज्वाम्डिम ल्वास्तुमका मेरामका येशूनुड हिला बुडु , “खोत्ले डुम्लामिमडाम डोक्पु डुम्ला उहेम डे ?” २९ येशूका ज्वाम्डी, “खोत्लेडाम डोक्पु ओराम डा सो : ए ईसाएल थोसा, मिप्रडमा ईकी माम्चुनी, मिप्रडमा कोले डा बुमी । ३० मिप्रडमा ई माम्चुनीलाई खोत्ले ई गोका, खोत्ले ई सामका, खोत्ले ई नका नुड खोत्ले ई युमका द्वाका । ३१ मेरामकु ध्वायुम ओराम डा सो , ‘गाना ई साउखोरलाई ई त्वाब होडडा लुया ।’ ओर्चिपडाम डोक्पु डुम्ला वाडमी उहेम वो मिबु ।” ३२ मेरामका गुमीनुड ज्वाक्ता, “डाचो गानी ज्वानिम नै आच्छडा । माम्चुनी ने कोले डा बुमी, गुमीडाम वाडमी उहेम वो मिबु । ३३ गुमीलाडर् खोत्ले गोका, खोत्ले

नका, खोत्ले युमका द्वामु , मा त्वाकु साउखोरलाई त्वाब होडडा लुमु खोत्ले होमबलि नुड बलिमिमडाम वो जोपा दुम ।” ३४ मेरामका छोम मिम्साका ज्वाक्ताम ल्वाम्डिमका येशूका मेरामलाई ज्वाम्डी, “गाना माम्चुनीकु किब्दी फार्डा डा बुना ।” मेनेम अरम गुमीनुड हिलाहिसी बोमु खोत्ले डा डिम्डी ।

ख्रीष्ट सुकु चो ?

मत्ती २२:४१-४६; २३:१-३६; लूका २०:४१-४७

३५ येशूका सोरनेम बाट्पागोने सीटिमडिलो ज्वाम्डी, “डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमका ख्रीष्ट ने दाऊदकु चो-चुसु ज्वाक्साका हेसाका ज्वामिम ? ३६ हेडालोने माम्चुनी-पेलका थोड्डुलो दाऊदका ज्वाक्ता, ‘मिप्रडमा माम्चुनीका आ माम्चुनीलाई ज्वाम्डी, ‘गो ई मिक्सीकु पीमिमलाई ई फेमखेलगोयु मेबेथुम गाना आ जोपलामका बाया ।’ ३७ दाऊद ऊ त्वाका डा मेरामलाई ‘माम्चुनी’ ज्वा, मा हेसाका गु मेरामकु चो दुस्ता ? मेकोतिमा मेसिन्डाम सेपा मुचुमिमका उनी सीजेम गेर्सिक्तो थोम्डी । ३८ मेकोतिमा मेर्मिमलाई सीत्तोडा ज्वाम्डी, “यहदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमडाम वाड बानी । मेर्मिमका धुप्पा ये फसिटिममा होनोआथो लाम्दिम्बाल्मु नुड जावाजुबाडे सेवो सान्लासोसिमु , ३९ मा घोम्दीनेमबाडे डाददोडा गन्मु नुड गुलामिमबाडे डाऊकु गन्खोपडा गन्मु माल्मी । ४० मेर्मिमका ऊ वोचु सीपा मेसेमकु नेम पोम्सामी, मा वो धुप्पा-धुप्पा सोम्दी बेपा लिम्सिमी । आरेप्पाम मुचुमिमका डा छोम मेजोपा देन्दे ल्वामी ।

खोत्लेडाम छल्वापा भेटी

लूका २१:१-४

४१ मेकोतिमा येशू सोरनेमडाम भेटी जुलखोपकु डादोडा गन्मिडी, मा

सेपां मुचुमिमका भेटी जुल्खोपडा
 भेटी ग्वाम्डिम रेप्मिडी । हापा
 जोल्सिपामिमका हापा-हापा खउलुड
 ग्वाम्डी । ४२ मेकोतिमा कोले उहाम वो
 मेबाट्पा ऊ वोचु सिपा मेसेम रोक्तामा
 वाताकु नले खउलुड ग्वाक्तु । मेराम
 को पैसा दुम । ४३ उनी सीसिपमिम
 उनीमाथो येटिमडिमा मेर्मिमनुड ज्वाम्डी,
 “आच्छाडा गो गानीनुड ज्वाडु, भेटी
 ग्वाक्पामिमडा ओ उहाम वो मेबाट्पा
 ऊ वोचु सिपा मेसेमका खोत्लेडाम हापा
 ग्वाक्तुम बु । ४४ हेडालोने खोत्लेका
 बाट्पा उनी खाप्चीलामका ग्वाम्डी,
 ला वो ओराम मेसेमका ने हाम वो
 मेजुल्साका गुनुड हाम बाट्पा खोत्ले डा
 ग्वाक्तु ।”

हुमु थारीकु छेखोपमिम

मती २४:१-५१; लूका २१:५-३६

१३ मेकोतिमा येशू सोरनेमलामका
 लुकतो बेम्डिलो उनी
 सीसिपामिमगोडाम कोलेका ज्वाक्ता,
 “रेप्नी डाचो, हाडको छोम डोक्पु-
 डोक्पुतो लुडमिम नुड हाडको छोम
 जोपा-जोपातो नेममिम ।” २ येशूका
 मेरामनुड ज्वाम्डी, “गाना ओर्मिम
 डोक्पुतो नेममिम लवाना मॅँ डे ?
 आसिन्डा कोले लुडडला कोडमी
 मेदुम्पा बेसाका फाल्मी ।” ३ मेकोतिमा
 येशू मे सोरनेमकु होनोहोम्बुनोम जैतून
 पोप्चडडला गन्तासिडिमडिलो पत्रुस,
 याकूब, यहन्ना नुड अन्द्रियासका
 येशूनुड लिबावा हिला बेम्डी,
 ४ “गुकुनुड सोनी ओर्मिम हाम्सी दुम
 ? मा ओर्मिम खोत्ले दुम्मु डादो
 हा-हाम दुम ?” ५ येशूका मेर्मिमनुड
 ज्वाम्डी, “चडचडया बानी सो ! सुका
 वो गानीलाई मेब्लोमिमिनु । ६ ‘गो
 मेराम डा’ ज्वाक्तो आ नडडा रोक्पा
 हापा डा दुम्मी, मा मेर्मिमका हापालाई
 ब्लोम्मी । ७ हाडकोलो गानी क्वाल्बा

नुड क्वाल्बाकु ल्वा थोनी मेकोतिलो
 ईनी लो मेदाम्नु, हेडालोने आरेप्माम
 दुम्मु डा बासी । मेकोतिमा वो हुमु थारी
 रामु ने हापा दुम । ८ हेडालोने कोड
 सामाका कोडमी सामानुड क्वाल्बा बु,
 मा कोड किब्दीका कोडमी किब्दीनुड
 काल्वा बु । याड-याडडा सुबु-रुक्सी
 नुड पोमुकु दुखानेम वो दुम । ओर्मिम
 खोत्ले ल्वामिम मेसेमकु चोच्यो
 दुम्मु थारीका हिम्बा खेन्नु चोम्डमिम
 होप्माम कोडडा दुम । ९ गानी ईनी
 त्वाब डा चडचडया बानी । मुचुमिमका
 गानीलाई अदालतबाडे लनिमी, मा
 घोम्दीनेमबाडे याल्निमी । मेकोतिमा
 डाऊमिम नुड हपमिमकु डादोबाडे आ
 नडकु दुथाम येम्सिबेनिमी । मेराम
 डा गो सु ज्वाक्पा रेम्बोनिमिम दुम
 । १० ओर्मिम दुम्मु डादो डा खोत्ले
 सामालाई जोपा-ल्वा थोबेन्मुमी बासी
 । ११ मुचुमिमका चुम्निमिमा लनिमिलो
 हाम जेमु ज्वाक्साका मेडिनी, मेकोतिलो
 माम्चुनीका हाम सीनिमी मे डा जेनी,
 हेडालोने मोम्लो जेपा गानी मॅँ माम्चुनी-
 पेल दुम्मी । १२ मोम्लो ल्वाक्का
 वालाई, वाका ल्वाकलाडर् सेन्बेन्मी,
 मेम्साका डा पापका चोमिमलाई
 सेन्बेडुमी । चोच्योमिम मामपापकामथो
 मेदुम्मी, मा मेर्मिमलाई सेन्बेट्मी ।
 १३ मेकोतिमा आ नडकु दुथाम खोत्लेका
 गानीलाई नाप्छुनिमी, ला वो हुमु
 थारीसम्म डा इम्साका बाट्पामिम
 कोडडा सेल्सिमी । १४ हाडकोलो
 गानी दुम्सी डा मेनुपाडा मे घाम्लुपा
 दालिद्र ल्वानी (पढपाका डा थैसिथेट्नु
), मेकोतिलो यहदियाडा बाट्पामिम
 पोप्चडथो स्वामिनु । (दानियल ६:२७,
 ११:३१, १२:११ रेप्नी) १५ नेमडाम
 पाखानो बाट्पामिम हामसुमा माल्ला
 नेमगोनो मेहुमिनु । १६ ये दडा बाट्पामिम
 उनी फसिमु ये माल्ला मेख्लोसिमिनु
 । १७ नामनामचो ! गक्सुमे मेसेम

नुड दुदु डुत्तोडा बेपा चोकु माममिम ने । ^{१८}ओर्मिम खोत्ले जुथारीका मेदुम्नु ज्वाक्साका सोम्दी बेनी । ^{१९}हेडालोने मेराम थारी माम्चुनीका सुबु प्रडमिडिलोडाम आनो मेरेप्पाम हेल्लो वो मेदुम्थु डा बु, मा आथाडाम आरे वो मेरेप्पाम हेल्लो वो मेदुम्थु डा बाट्पा दुखा मेनेम दुम । ^{२०}माम्चुनीका मेराम दुखानेम घटेमबेमिवाम ला ने सामनुडमा सु वो मेदुम्मिवा । ला वो उनी त्वाका छेटिमडिम मुचुमिमकु दुथाम मे थारी घटेमडिम बु । ^{२१}रेप्नी, मेनेम कोडनिमका गानीलाई 'ख्रीष्ट आसी बुमी, मेसी बुमी' ज्वामिलो थोर मेलुनी वो । ^{२२}हेडालोने ख्रीष्ट लिसिपामिम नुड माम्चुनीलाम जेपा लिसिपामिम लुमी, छेटमािमलाई ब्लोम्मु छेखोप नुड युम-खारी रेम्बोमी । ^{२३}रेप्नी, गो गानीलाई डादो डा खोत्लेमथोक ज्वाडडोम बु, मेम्मिमका चडचडया बानी सो ।

मिनीचो योमु डादो सुबु धामुडाम छेखोप

^{२४}ला वो मे डोकपु दुखानेम-थारी दुम्मिम चडडा नेप्सुड केकेया दुम, मा रूल्लोमुकु ओल वो दाम । ^{२५}सोरलुडमिम धामुलामका आल्मी, मा धामुला बाट्पा यमामिम रुमी । ^{२६}मेकोतिलो मुचुमिमका मिनीचो खासेडा युम नुड युम-भवाक्सीडा योक्तोडा बेपा ल्वामी । ^{२७}मेकोतिमा गुमीका पाह्रीचोमिमलाई सुबु नुड धामु खोत्लेथो थुर्मी, मा मेम्मिमका खोत्लेलामका माम्चुनीका छेटिमडिम खोत्लेलाई कोदेप बोमिमा रेन्मी । ^{२८}बैससीकु धक्सालामका कोडनिम ल्वा सीन्सिटनी । मेरामकु ग्रेमडा लिम लिम्मु चोम्डुलो ग्वाल थारी रोफामिम दुम ज्वाक्पा चनी । ^{२९}मेम्साका डा गानी ओ गो ज्वाडडोम ल्वा दुम्पा ल्वानिलो मिनीचो योमु डा खाण्डुम बु ज्वाक्पा चनी । ^{३०}आच्छाडा गो गानीनुड ज्वाडु

, ओर्मिम खोत्ले मेदुम्थुम आथाम्बिलिम मुचुमिम वो मेदाम्मी । ^{३१}सुबु नुड धामु दाममा ल, ला वो आ सीजेम ने हाम्सी वो दाममा मेल । ^{३२}मेराम थारीकु दुथाम पाह्रीला बाट्पा माम्चुनीडाम वाडमी पाह्रीचो ना मिनीचो सुका वो मेचमी । ^{३३}गो ज्वाडुमिम जोहोमका थोनी, मा चडचडया बानी वो ! हेडालोने मेराम थारी हाम्सीका रोफा ज्वाक्पा गानी मेचनी । ^{३४}ओराम ने कोड नेम-हपका ऊ नेमगोडाम खोत्ले दुल्चोमिमकु त्वा-त्वाहोम ल्वाडडा पार्जोलुमा ऊ नेम लपा मुचुलाई चडचडया बाया वो ज्वाजोलमा ऊ नेम डिसाका वाडथो लमिम होप्पाम डा बु । ^{३५}मेम्मिमका गानी वो चडचडया बानी वो, हेडालोने नेमहप नेम्था, सिन्था, नेमसोसोका, मा नेप्सुड ओम्मु थारीका हाडकोलो रो ज्वाक्पा गानी मेचनी । ^{३६}मेए लाने गानी मेचनिम थारीका रोफामा, गानी अम्चेल्याट्पा डार्फानी सो । ^{३७}मेम्मिमका गो गानीनुड हाम ज्वाक्तोडा बेउ मेराम गो खोत्लेलाई डा ज्वाडु, 'चडचडया बानी वो' ।"

डुम्लाचोमिमकाम येशू सेट्पा न

मती २६:१-१६; लूका २२:१-६

१४ मेरामकु नलेम चडडा ख्वाम्ल्यामु-नेम नुड लडखाम मान्थिम सोबेम पोमु-नेम बाईडा । मोम्लोका डाऊ डुम्लाचोमिम नुड यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्मीमिमका येशूलाई हेसाका चुम्मुमा सेन्मु ज्वाक्पा खाप रेम्बाल्मिडी । ^२ला वो मेर्मिमका आरे ज्वाम्डिम बाईडा, "ओराम थारीका ने मेए, माला ने मुचुमिमका रिबुसी किन्मी ।" ^३जोन बेट्पा सिमोनकु नेण्डा येशू गुला पेण्डा गन्मिडिलो काले मेसेमका हापा थिकाम भ्रपा नेम्पा मोरोचीकु तेल सिङ्गमरमरकु सोजामडा रेड्डुमा रोक्ता, मा मेराम सोजाम पियुडुमा

मे भ्रपा नेम्पा मोरोचीकु तेल येशूकु
 बुईडला अयुडु । ४ ला वो कोड-कोडका
 ओराम ल्वाम्डिमा उनी छोकचोका
 उनी त्वाबगोडा डा अरे ज्वा बोमु
 चोम्मिडी, “आकोम थिकाम तेल हेडा
 ओरामका आरेसाका ब्लाम-ब्लाम
 बुमिम ? ५ हेडालोने ओ भ्रपा नेम्पा
 तेल सुक-सड(३००) दिनारडाम वो
 हापा थिडा भ्रसाका उहाम वो मेबाट्पा
 दुखाचोमिमलाई मेराम खउलुड ग्वामु
 जोपा दुप्सावाम।” ज्वाक्तो मर्मिमका
 मेराम मेसेमलाई भुर्मिडी । ६ ला वो येशूका
 मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “बुनु, गानी मेरामलाई
 दुखा मग्वानी, मेरामका गोलाई छोम
 जोपा खारी बुडुम बु । ७ हेडालोने उहाम
 वो मेबाट्पा दुखाचोमिम ने गानीनुड
 हेल्लो ला वो दुम्मिहोड डा बुमी, मा
 हाडकोलो न बानी मेकोतिलो डा गानी
 मेर्मिमलाई र्लोमु चाम्मिमी । लावो गो
 ने गानीनुड मेमसाका मेदुम्डु । ८ ओराम
 मेसेमका हाम चाप्सुमिम बाईडा मे डा
 बुडुम बु ओरामका आ रोम क्लुम्मुलाई
 जोम्सिमु डादो डा भ्रपा नेम्पा तेलका
 क्लमु दुम्स्तुम बु । ९ आच्छाडा गो
 गानीनुड ज्वाडु, “सुबुडा बा-बान्थो
 ओराम जोपा-ल्वा थोबेन्मी मेसी-मेसी डा
 ओरामलाई मिम्मु ओ खारीकु दुथाम वो
 सोमु बासी ।” १० मेकोतिमा को-न (१२)
 येशूकु सीसिपामिमगोडाम कोले यहूदा
 इस्करियोत चाई येशू उनी ल्वाड्डा
 चुम्बेडडा डाऊ डुम्लाचोमिमकाडा लस्ता
 । ११ मेर्मिमका ओराम ल्वा थोम्डिमा
 गेर्सिम्डी, मा यहूदालाई खउलुड ग्वाक्पा
 मुलु बेम्डी । मेकोतिमा यहूदाका
 गुमीलाई हेसाका चुम्बेन्मुमी ज्वाक्साका
 जोपा खाप रेम्मु चोम्डु ।

येशू नुड उनी सीसिपामिम र्ख्वाम्ल्यामुकु सोबेम पोमुनेम

मती २६:१७-३५; लूका २२:७-२३

१२ लडखाम मान्थिम सोबेम पोमु
 डादोम नेम मेर्मिमका र्ख्वाम्ल्यामु-
 नेमकु भेन्दा चो फल्थाल्मिडी ।
 मेम्लो उनी सीसिपामिमका येशूनुड
 हिला बेम्डी, “गुकु ईनीमा लागि
 र्ख्वाम्ल्यामु-नेमकु गुला बान्थो लमुमा
 बनेमु ज्वानी?” १३ मेकोतिमा गुमीका
 उनी सीसिपामिमगोडाम नलेलाई आरे
 बेम्डिमा थुर्सोम्डी, “शहरडा लक्वी मा
 कु कुर्थाक्पा कोले वोस्चो डार्थिन्ची,
 मा गाची वो मेरामकु चड-चड लक्वी
 । १४ मेराम मुचु बाम नेप्डा हु मेराम
 नेम हपलाई ज्वाक्ची, ‘ डाचोका
 ज्वाम्डिम बु, आ सीसिपामिमनुड
 र्ख्वाम्ल्यामु-नेमकु सोबेम पेखोप बच्चो
 बाखोप बान्थो बु ?’ १५ मेकोतिमा
 मेरामका क्लक्सा बेसा भोम्लासिट्पा
 उडलाम डोकपु बाखोप रेम्बेन्ची ।
 मेसिन्डा डा ईकीमा लागि गुला बनेबेची
 ।” १६ मेकोतिमा येशूकु सीसिपाची
 मेलामका लक्ची, मा शहरगोडा हुचची
 । मेकोतिलो गुमीका ज्वाम्डिम होप्माडा
 डार्ची, मा र्ख्वाम्ल्यामु-नेमकु गुला बने
 बेचची । १७ नेनेम्थाका को-न (१२) उनी
 सीसिपामिमनुड येशू मेसिन्डा रोम्डी ।
 १८ येशू नुड उनी सीसिपामिमका पेम्डिम
 बाम्डिलो गुमीका ज्वाम्डी, “आच्छाडा
 गो गानीनुड ज्वाडु, गानीगोडाम गोनुड
 कोयो पेतोडा बेपा कोलेका गो भ्रेन्डी
 ।” १९ मेकोतिमा मेर्मिकु गो नोडा, मा
 “हाम मेराम गो डा ने मए ?” ज्वाक्तो
 कोले-कोलेका हिलाबोमु चोम्मिडी
 । २० गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी,
 “गानी को-नगोडाम कोले उहेमका
 कान्चुरेडा गोनुड डा सोबेम लुण्डुहोम
 बु । २१ हेडालोने मिनीचो ने ऊ दुथाम
 ज्याक्मा होम्साका डा ल, ला वो बिचचै

डा ! मे मिनीचोलाई भ्रेट्पा ने । मेराम मुचु ने मेगक्सावाम डा नुयावा ।”
 २२ मेकोतिमा पेत्तोडा बेम्डिलो येशूका सोबेम रम्डिमा जी ग्वाम्डी, मा चम्डी । मेकोतिमा मेर्मिमलाई ग्वाक्तोडा ज्वाम्डी, “ने रनी, ओराम आ मिरोम सो ।”
 २३ मेकोतिमा कान्चुरे रम्डिमा आलासो ग्वाम्डिमा गुमीका मेर्मिमलाई ग्वाम्डिमी, मा मेर्मिम खोत्लेका मेलामका डुम्डी ।
 २४ मेकोतिमा गुमीका मेर्मिमलाई ज्वाम्डी, “ओराम हापा मुचुमिमकाम लागि हाट्मा सोरखेपा आ सिंसि सो । २५ गो आच्छाडा गानीनुड ज्वाडु, माम्चुनीकु किब्दीडा लाले बेसाका मेडुथुम मे दाखमद्य गो मेडु ।” २६ मेकोतिमा कोले कोमु-काम्सो बेम्डिमा येशू उनी सीसिपामिमनुड जैतून पोपचडथो लम्डी ।

येशूका पत्रुसकु नाप्लुसीकु दुथाम सोम्डिम

२७ येशूका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “गानी खोत्लेका गोलाई डिन्डिनी, हेडालोने आरेप्पाम ज्याक्मा बु भेन्दा रेपालाई गो याक्पु, मा भेन्दामिम खोत्लेथो फोन्सिट्मी । २८ ला वो गो सिमुलाम रूल्लोडसिडुमा गानीडाम डादो गालीलडा लडु ।” २९ पत्रुसका गुमीनुड ज्वाक्ता, “खोत्लेका डिनडा ला वो गो ने मेडिनिनी ।” ३० मेकोतिमा येशूका पत्रुसलाई ज्वाम्डी, “आच्छाडा गो गानानुड ज्वाडु, आनेप सिन्था नकखेप स्वारेपो ओमु डादो डा गाना गोलाई सुकखेप नाप्लुन्डी ।” ३१ ला वो पत्रुसका ऊ लैम खुर्तोडा ज्वाक्ता, “गानीनुड डा सिमु डा बासी ला वो गो गानीलाई नाप्लेछुनिनी ।” मेकोतिमा मेर्मिम खोत्लेका डा कोड सी बेम्डी ।

गेतसमनीडा येशूका सोम्डी बेम्डिम

मत्ती २६:३६-४६; लूका २२:३९-४६

३२ मेकोतिमा येशू नुड उनी सीसिपामिम गेतसमनी ज्वाक्माडा लम्डी, मा गुमीका उनी सीसिपामिमनुड ज्वाम्डी, “गो सोम्डी बेउ, गानी आसी डा बानी ।”
 ३३ मेकोतिमा गुमीका पत्रुस, याक्ब नुड यूहन्नामिमलाई गुमीनुड लक्मिडी । मेकोतिलो येशू उनी गो मेब्रसिट्पा नुड न सिप्ल्याक्पा बाम्डी । ३४ गुमीका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “गो आ नगोनो सिपा कोतिम डा दुम्डोडोम बु । गानी आसी डा चडचडया बानी ।” ३५ मेकोतिमा गुमी किचो होनोक्थो लम्डिमा क्वायु खुम्बुका भाल्याम्डिमा नु माला ओराम थारी गुमीडला मेरोनु ज्वाक्तो सोम्डी बेम्डी । ३६ मेकोतिमा गुमीका ज्वाम्डी, “अब्बा, पाआ, गानी बोमु मेचामिमिम हाम वो मेबु । ओराम कान्चुरे गोलाकामका हेम्साडनी, ला वो गो न बेउमिम होम्साका मँए ईनी न होम्साका डा दुम्नु ।” ३७ मेकोतिमा गुमी रूल्लोम्सिम्डिमा रोम्डिलो मेर्मिमलाई अम्चेट्पा डार्मिडी । गुमीका पत्रुसनुड ज्वाम्डी, “सिमोन, हाम गाना आम्ल्याट्पा डा बुना ? हाम गानी को घण्टा वो मेअम्साका बुमु मेचाप्निवा ? ३८ मेअम्साका बानी मा सोम्डी बेनी, गानी न छम्ला मेसोसिट्नी । न का ने बोमु मालु, ला वो मिरेम डा मेचापा बु ।” ३९ मेकोतिमा आथावो लम्डिमा गुमीका बासिम होडडा डा ज्वाक्तो सोम्डी बेम्डी । ४० आथावो गुमी रूल्लोम्सिम्डिमा रोम्डिलो मेर्मिम अम्चेट्पा डा डार्मिडी, हेडालोने मेर्मिम अमका उनी मिक्सी वो ह्वामु मेचापा दुम्मिडिम बाईडा, मा गुमीनुड हाम ज्वामु बासिपा हाम वो मेचम्वा । ४१ गुमी सुकखेपडा रोम्डिमा मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “हाम गानी आथावो अम्चेट्पा डा बुनी, मा डेन्सिनिम बुनी ? आथा ने नुडा, हेडालोने मिनीचोलाई

छुलचोमिमकु ल्वाड्डा चुम्बेन्मु थारी
रोम्फामु दुम्स्तुम बु । ४२ बनी, दो लक्सी,
हेडालोन गोलार्ड चुम्बेट्पा मुचु आसी डा
रोम्फामु दुम्स्तुम बु ।”

येशू चुम्मिडिम

मत्ती २६:४७-५६; लूका

२२:४७-५३; यूहन्ना १८:३-११

४३ येशू जेतोडा बेम्डिलो को-न उनी
सीसिपामिमगोडाम यहूदा मेसिन्डा
रोक्ल्याड्डा । डाऊ डुम्लाचोमिम,
यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्रीमिम नुड
डाऊमिमका थुर्मिडिम सेर्पा मुचुमिमका
कातुर नुड डुलुम्चो जेन्थाम्डिमा मेसिन्डा
रोम्डी । ४४ गुमीलार्ड चुम्बेड्डा रोक्पाका
मे चुम्डा रोक्पामिमलार्ड आरे ज्वाक्तो
कोड छेखोप ग्वाक्तुमिम बाईडा, “गो
उहेमलार्ड चुप बेउ मेराम डा सो गानी
माल्निमिम मुचु । मेरामलार्ड चुम्मिमा
जोहोमका लक्नी ।” ४५ मेकोतिमा यहूदा
लस्तामा, “रब्बी” ज्वाक्तोडा येशूलार्ड
चुप बुडु । ४६ मेकोतिमा मेर्मिमका
येशूलार्ड चुम्मिडिमा उनी ल्वाड्डा बेम्डी
। ४७ मेसिन्डा डा येम्तासिट्पामिमगोडाम
कोलेका ऊ कातुर थास्तुमा डाऊ
डुम्लाचोकु दुल्चोकु नोक्पला क्रिप्साड्डु
। ४८ येशूका मेर्मिमलार्ड ज्वाम्डी, “हाम
गानी कोड खुचुवालार्ड होडडा कातुर
नुड डुलुमचो रेसाका गोलार्ड चुम्डा
रोनिम ? ४९ हेल्लो ला वो सोरनेमगोडा
सीत्तो गो गानीनुड डा बाडथाल्डोडो मा
मेकोतिलो गानी गोलार्ड मेचुम्डिनिवा, ला
वो ज्याक्मा-सीजेम होम्साका डा दुम्नु ।”
५० मेकोतिमा उनी सीसिपामिम खोत्लेका
डा डिन्जोल्मिडिमा स्वाम्डी । ५१ कोले
कोडडा ये रिम्ता सिट्पा कोले स्वाला
गुमीनुड लस्ता, मा मेर्मिमका मेरामलार्ड
चुम्मिडी । ५२ ला वो मेरामका मे ऊ ये वो
पार्जोल्लुमा खालान्ते डा स्वाड्डा ।

डोकुपु ग्रोम्दीकु डादोडा येशू

मत्ती २६:५७-६८; लूका २२:६६-७१;

यूहन्ना १८:१२-१३, १६-२४

५३ मेकोतिमा मेर्मिमका येशूलार्ड डोकुपु
डाऊ डुम्लाचोकाडा लम्डी, मा मेसिन्डा
डाऊ डुम्लाचोमिम, डाऊमिम नुड
डुम्ला सीपा पातुम्रीमिम खोम्सिम्डिम
बाईडा । ५४ पत्रुस चाई होनोवा
बासाका डाऊ डुम्लाचोकु देल्फडा
येशूकु चडचड लस्ता । मेकोतिमा
मेसिन्डा सिपाहीमिमनुड मु भुड्डा मु
फार्डा गन्डा । ५५ डाऊ डुम्लाचो नुड
डोकुपु-ग्रोम्दीडाम खोत्ले मुचुमिमका
येशूलार्ड सेन्मु ज्वाक्साका येशूका
बेम्डिम मेजोपा खारीमिम माल्मिडी,
ला वो मेरेप्पा हाम वो मेल्लवामिवा ।
५६ गुमीलार्ड मेजोपा बोमु हापा डा लिमा
ल्वा जेम्डी, ला वो मेर्मिमकु उनी ल्वा
मेघ्रोम्सावा । ५७ कोड-कोडका गुमीलार्ड
मेजोपा बोमु नका बम्डिमा आरे ज्वाम्डी,
५८ “ओरामका आरे ज्वाक्ताम गुकु
थोत्तोको, “मुचुकु ल्वाका बनेम्मा ओराम
सोरनेम फालुमा ल्वामान्थि डा कोडमी
सोरनेम सुलेमनेम गो बनेबेउसोकुपु ।”
५९ ला वो ओराम ल्वाडा वो मेर्मिमकु सी
मेघ्रोम्सावा । ६० मेकोतिमा डोकुपु डाऊ
डुम्लाचो थेतोडा येम्स्ता, मा येशूनुड हिला
बुडु, “हेडा गाना हाम वो मेज्वानामिम
? ओर्मिमका ई दुथाम हाम ज्वाक्तोडा
बोमी हाम गाना मेथोना ?” ६१ ला वो
येशू को सी वो मेजेसाका वाया-वाय
डा बाम्डी । आथावो डाऊ डुम्लाचोका
गुमीनुड हिला बुडु, “हाम गाना मिप्रडमा
माम्चुनीकु चो खोष्ट डा ?” ६२ येशूका
ज्वाम्डी, “गो डा, गानी मिनीचोलाई
माम्चुनीकु जोपलामका गन्तासिट्पा
मा धामुला खासेडा योक्तोडा बेपा
ल्वानी ।” ६३ ओराम थोस्तुमा डाऊ
डुम्लाचोका ऊ रोपडाम ये अक्तोडा
ज्वाक्ता, “आथावो ओरामडाम वाडमी

ल्ला हाउ मा ? ६४ ओरामका माम्चुनीलाई डक्साका जेस्ताम ने गानी थोन्ल्याटनी, गानी हाम ज्वानी ?” मेकोतिमा मेर्मिम खोत्लेका येशूलाई सेन्मु मुलु बेम्डी । ६५ मेकोतिमा कोड-कोडका येशूलाई थक्सी बेट्मडी, मा उनी मिक्सी ड्याम्डिमा याल्तोडा ज्वाम्डी, “लु सुका याल्ना माम्चुनीलाम जेसा !” मेकोतिमा सिपाहीमिमका लम्डिमा घुस्सीका याल्मिडी ।

पत्रुसका येशूलाई मेछेपु ज्वाक्ताम

मती २६:६६-७५; लूका २२:५६-६२;

यूहन्ना १८:१५-१८, २५-२७

६६ पत्रुस धालु देल्फुडा बाइडालो डाऊ डुम्लाचोमिम, ऊ मेसेम डुल्चोमिमगोडाम कोले मेसिन्डा रोक्ता । ६७ मेकोतिमा पत्रुसका मु भुक्तोडा बुडुम ल्वास्तुमा मे मेसेमका जोहोमका ऊ डालीडा रेप्टोडा ज्वाक्ता, “गाना वो नासरतडाम येशूनड बान्नाम मँ ए डे ?” ६८ ला वो पत्रुसका लिमा थेतोडा ज्वाक्ता, “हाम सोनामिम, गो ने हाम वो थेसिमेथेट्पुवा, मा मेचक्पु सो ।” मेकोतिमा गु पाखा लक्पा डोक्पु लाम्चकाथो लस्ता, मा स्वारेपो वो ओक्ता । ६९ मेराम मेसेमका मेसिन्डा येम्तासिट्पामिमनुड आथावो ज्वाक्ता, “ओराम वो मेर्मिमगोडाम डा कोले ।” ७० ला वो पत्रुसका आथावो मँ ए डा ज्वाक्ता । मेकोतिमा मेसिन्डा डा येम्तासिट्पामिमका आथावो डा पत्रुसलाई ज्वाम्डी, “आच्छाडा गाना वो मेर्मिमगोडाम डा कोले दुम्मु बासी, हेडालोने गाना वो गालीलडाम मुचु डा रेछा ।” ७१ ला वो पत्रुसका ऊ त्वाब डा वाईतो बेन्सित्तो कसम पुडुमा ज्वाक्ता, “आच्छाडा गानी हाम ज्वानिमिम मे मुचु गो मेछेपु ।” ७२ मेकोतिलो डा नक्खेपु स्वारेपो ओक्ल्याड्डा मा येशूका डादो आरे ज्वाम्डिम ल्वा पत्रुसका मिम्डु, “नक्खेपु स्वारेपोओमु डादो डा गाना

गोलाई सुक्खेपु नाप्छुन्डी ।” मेकोतिमा पत्रुसका मेराम ल्वा मिम्डुमा प्लनाख्ली दुम्होम खाण्डा ।

येशू पिलातसकाडा

मती २७:११-३१; लूका २३:२-३,

१८-२५; यूहन्ना १८:२८-४०; १९:१-१६

१५ नेमसोमु दुम्स्तु मोरो डाऊ डुम्लाचोमिम, डाऊमिम, यहूदीमिमकु डुम्ला सीपा पातुम्मीमिम, नुड खोत्ले डोक्पु- भ्रोम्डीडामका उनी त्वाबगोनो मुलु बेम्डिमा येशूलाई बट्मिडिमा लम्डी, मा पिलातसलाई ग्वाम्डी । २ मेकोतिमा पिलातसका येशूलाई ज्वाक्ता, “हाम गाना डा यहूदीमिमकु हप ?” गुमीका पिलातसलाई ज्वाम्डी, “अँ, मे गानी ज्वानिमिम होडडा ।” ३ डाऊ डुम्लाचोमिमका खोत्ले मेजोपा खारीमिम येशूकु बुईडला उट्मिडी । ४ मेकोतिमा पिलातसका गुमीलाई अथावो डा आरे ज्वाक्तामा हिलाबुडु, “हाम गाना हाम वो मेज्वाना ? रेण्डा, खोत्ले मेजोपा खारीमिम मेर्मिमका ई बुईडला उन्मिमिम ।” ५ ला वो येशू को सी वो मेजेमिवा । मेर्मिमका पिलातस डाडायो दुस्ता । ६ ख्वाम्ल्यामुकु थारीका मुचुमिमका ज्वामिम होम्साका डा चुम्मामा चक्मामिमगोडाम कोलेलाई पिलातसका डिट्थाल्लु । ७ रीबुसी किट्मिडिम थारीका मुचु सेट्पा रीबुसीचोमिम चम्डिमा जुल्मिडिम बाईडा । मेर्मिमगोडा बारब्बा नडकाम कोले मुचु वो मेगोडा बाईडा । ८ सेर्पा मुचुमिम पिलातसकाडा रोम्डिमा डादोम हाम्साका डा ओम्लो वो चुम्मामा चक्मामिमगोडाम कोलेलाई डिसाट्की बेम्डी । ९ पिलातसका आरे ज्वाक्तामा मेर्मिमनुड हिलाबुडु, “हाम गो गानीलाई यहूदीकु हप डिड्पुमिम द्वानी ?” १० हेडालोने डाऊ डुम्लाचोमिमका उनी नो मेनुयामका डा येशूलाई ऊ

ल्व्वाड्डा ग्वाम्डिम ज्वाक्पा ल्वा
पिलातसका चडुम बाईडा । ११ ला वो
डाऊ दुम्लाचोमिमका सेर्पा मुचुमिमलाइर्
कोम्डिमा मेर्मिमलाई गुका बारब्बा
डा डिडनु ज्वाबेटिमडिम बाईडा ।
१२ मेकोतिमा पिलातसका मेर्मिमनुड
हिलाबुडु, “मेम माला गानी मे ‘यहूदीकु
हप’ ज्वानिमलाई गो हाम बेउनु ज्वानी
?” १३ मेर्मिमका आथावो येम्डिमा
ज्वाम्डी, “मेरामलाई क्रूसडा चेट्नी
!” १४ पिलातसका मेर्मिमनुड ज्वाक्ता,
“हेडा, मेरामका मेजोपा खारी हाम बुडुम
बु मा ?” ला वो मेर्मिम आथावो छोम
येत्तोडा ज्वाम्डी, “मेरामलाई क्रूसडा
चेट्नी !” १५ मेकोतिमा पिलातसका
मुचुमिमलाई गेर्सिबेन्मु नका बारब्बा
डिडुडु, मा येशूलाई कोक्तेकाम प्याक्मा
रबाका याल्बेत्तो क्रूसडा चेन्मुलाई
सिपाहीमिमकु ल्वाड्डा ग्वाक्तु ।

येशूलाई नाले डाटिमिडिम

१६ मेकोतिमा सिपाहीमिमका येशूलाई
प्रेटोरियन ज्वाक्मा ओगानेमगोनो लम्डी,
मा मेसिन्डा खोत्ले पल्टन डा खोम्सिम्डी
। १७ मेकोतिमा मेर्मिमका बैजनी रडकाम
ये फबेटिमडी, मा चुकु चाम्पोरी-
चाम्योडमा किम्डिमा उनी बुईडला
खुबेटिमडी । १८ मा, “यहूदीमिमकु
हपकु नड आलाकाम दुम्नु !”, ज्वाक्तो
मेर्मिमका गुमीलाई सेवो सान्मु चोम्मिडी
। १९ मेर्मिमका येशूकु बुईडला नारकु
डुलुम्चोका याल्मिडी, मा थक्सीका
बेटिमडी । मेकोतिमा क्रुचुखुम बेत्तो सेवो
साटिमडी । २० मेर्मिमका येशूलाई नाले
डान्मु डुम्मिडिमा मे बैजनी रडकाम ये
प्लुम्साटिमडी, मा उनी ये डा फबेटिमडी
, मेकोतिमा गुमीलाई क्रूसडा चेन्मुलाई
पाखाथो रल्लुम्डी ।

येशू क्रूसडा चेटिमिडिम

मती २७:३२-४४; लूका

२३:३३-४३; यूहन्ना १९:१७-२७

२१ मेकोतिलो सिमोन देललामका
बिक्तोडा बेपा मेर्मिमका डार्मिडी, मा
येशूकु क्रूस कुर्बेटिमडी । गु कुरेनीडा
बााट्पा अलेक्जेन्डर नुड रूफसकु
पाप बाईडा । २२ मेकोतिमा मेर्मिमका
येशूलाई गलगथा पोचडथो लम्डी
(गलगथा ज्वाक्मा बुई-सेर बाट्पा ये) ।
२३ मेकोतिमा मेर्मिमका गुमीलाई मूर्
फिक्मा दाखमद्य ग्वाम्डी । ला वो
गुमीका मेराम मेडुमिवा । २४ मेर्मिमका
येशूलाई क्रूसडा चेटिमडी । मेकोतिमा
सुका उहेम लक्पा ज्वाक्साका चिट्ठा
ओम्पिडिमा मेर्मिमका येशूकु ये
दोम्डी । २५ मेर्मिमका येशूलाई क्रूसडा
चेटिमडिलो नाम्छेमुथारीकाम गुले (६)
जेस्ताम बाईडा । २६ येशूकु बुईकु डला
“यहूदीमिमकु हप” ज्वाक्मामा चेट्मा
बाईडा । २७ मेर्मिमका नले खुचुवाचिप
वो कोले उनी जोपलाम नुड कोडमी
उनी पेलाम बेसाका क्रूसडा चेटिमडिम
बाइर्डा । २८ [ज्वाक्मा-सीजेम आरेसाका
रोक्थिड्डा: “गुमी छुलचोमिमनुड
डार्सिम्डी ।”] २९ मेमभाल लाम्दिपा
मुचुमिमका उनी बुई रक्तो गुमीलाई
ज्वाम्डी, “पेन्ना रे ! गाना सारनेम
फाल्साका सुलेमनेमका बनेपा मँए ?
३० क्रूसलामका लुकामा योका, मा ई
त्वाबडा सेल्सा ।” ३१ मेम्साका डा डाऊ
दुम्लाचोमिम नुड यहूदीमिमकु दुम्ला
सोपा पातुम्रीमिमका उनी त्वाब-त्वाबडा
डा आरे ज्वाबेत्तो नाले साटिमडी,
“ओरामका वाडमीलाई ने सेलुमी, ला
वो ऊ त्वाबलाई ने सेलुमेचाप्सु ।
३२ ओराम आच्छाडा इसायलकु हप
खीष्ट डा माला क्रूसलामका लुयोनुमा
रेम्बुनु । मेकोतिमा मेराम ल्वासाका
गुकु थोर लुकु ।” गुमीनुड डा क्रूसडा

चेट्माचिपका वो मेम डा ज्वाक्चिमा
गुमीलाई नानावोली बेच्चिमी ।

येशू क्रूसडा सिम्डिम

मती २७:४५-५६; लूका

२३:४४-४६; यूहन्ना १६:२८-३०

३३ को-न (१२) जेस्तालोम आथाम
नेम्फ सुक जेस्ताम सम्म खोत्ले किब्दी
तुकुम्चिम दुस्ता । ३४ नेम्फम सुक
जेस्तालो येशूका आरे ज्वाम्डिमा डोकपु
लोलामका येम्डी, “इलोई, इलोई,
लामा सबखथनी?” ओराम ज्वाक्मा,
“ए आ माम्चुनी, ए आ माम्चुनी,
गोलाई हेडा डोट्डरिनिम ?” ३५ मेसिन्डा
येम्तासिट्पामिमगोडाम कोड-कोडका
मेराम थोम्डिमा ज्वाम्डी, “थोनी !
ओरामका ने एलिया डे येडुम बु ।”
३६ मेकोतिमा कोले ओन्तो लस्तामा
कोड स्पन्ज जुर्पा दाखमघडा प्लुम्डुमा
मेरामलाइर् नारकु जुजुडा सक्तुमा
येशूलाई ग्वाक्तोडा ज्वाक्ता, “घरीकोड
रेण्डी ! ओरामलाइर् क्रूसलाम र्लुण्डा
एलिया रो डे ।” ३७ मेकोतिलो डा येशू
डोकपु लोलामका येम्डिमा उनी साम
लस्ता । ३८ मेकोतिलो डा सोरनेमगोनोम
रिपा-ये हालालामका हालाम हायु डा
नक फ्वाक्चोल दुस्तामा आस्ता । ३९ येशू
आरेसाका सिम्डिम ल्वास्तुमा मेसिन्डा
डा येम्तासिट्पा कप्तानका ज्वाक्ता,
“ आच्छाडा ओ ने माम्चुनीकु चो डा
डे रेछा !” ४० मेसिन्डा कोड-कोड
मेसेममिमका होनोवा बासाका डा
रेम्थाम्डिम बाईडा । मेर्मिम मेसेममिम
मरियम मग्दलिनी, याक्के याकूब नुड
योसेसचिपकु माम मरियम नुड सलोमी
बाम्डी । ४१ येशू गालीलडा बाम्डिलो
मेर्मिम गुमीनुड लाम्दिम्डिम बाईडा, मा
उनी चापे डुपे वो बेम्थाल्मिडिम बाईडा ।
येशूनुड लाम्दिपा यरूशलेमलाम बिक्पा
वाडमी हापा मेसेममिम वो मेसी डा
बाम्डी ।

येशूलाई क्लुम्डिम

मती २७:५७-६१; लूका

२३:५०-५६; यूहन्ना १६:३८-४२

४२ भोम्सिमु-नेम मेराम ज्वाक्मा
डेम्सिमु-नेमकु डादोम नेनेम्थाका,
४३ अरिमाथियाडाम योसेफ मेडिसाका
येशूकु सिपा रोम भिण्डा पिलातसकाडा
लस्ता । गु माम्चुनीकु किब्दी लत्तोडा
बेपा यहूदीमिमकु डोकपु-घोम्दीडाम कोले
डाऊ मुचु बाइडा । ४४ येशू बासी डा
सिम्ल्याम्डिम ज्वाक्पा थोस्तुमा पिलातस
डाडायु दुस्ता । मेकोतिमा गुका
कप्तानलाई येडुडुमा गुमी आच्छडा
सिम्डिम रे मेण् ज्वाक्पा हिलाबुडु ।
४५ गुमी बासीडा सिम्डिम ज्वाक्पा
ल्वा कप्तानलामका पिलातसका
थोस्तुमा येशूकु सिप्ल्याट्पा रोम
योसेफलाई लमु ग्वाक्तु । ४६ मेकोतिमा
योसेफका साडखिम भ्रैयुडुमा येशूकु
सिप्ल्याट्पा रोम क्रूसलामका डस्तु,
मा मे साडखिमका रिम्डु । मेकोतिमा
लुड क्रिप्साका बनेम्मा सुलुमगोनो
जुल्लु, मेराम सुलुमकु हुखोपडा
डोकपु लुडकु खेमलुडका खेण्जोल्लु ।
४७ मरियम मग्दलिनी नुड योसेसकु माम
मरियमचिपका येशू जुल्मिडिम सुलुम
रेण्थाक्चिम बाईडा ।

येशू सिमुलाम बम्मेडिम

मती २८:१-८; लूका

२४:१-१२; यूहन्ना २०:१-१०

१६ डेम्सिमु-नेमकु उदिकाम नेम
मरियम मग्दलिनी, याकूबकु
माम मरियम नुड सलोमीका भ्रपा
नेम्पा मसला येशूकु रोमडा क्लमुलाई
भ्रेम्डी । २ नेप्सुडलेमनेम नेप्सुड पिरीरी
धोप्स्तुलो डा मेर्मिम मेसेम सुलुमथो
लम्डी । ३ मेकोतिमा मेर्मिमका उनी
त्वाब-त्वाबगोडा डा ज्वाबेम्डी,
“गुईलाई सुका मे सुलुमकु हुखोपडाम

लुड होसाक्सामिम ?” ४ मेकोतिमा मेर्मिमका गेले रेप्मिडिलो सुलुमकु खेमलुड ने होथाक्मा ल्वाम्डी । मेराम लुड छोम डोक्यु बाईडा । ५ मेकोतिमा मेर्मिम सुलुमगोनो हुम्डिलो कोले स्वाला बुबुयाम ये फतासिट्पामा उनी जोपलामका येम्तासिट्पा ल्वाम्डी, मा मेर्मिम छोम डाडाया दुम्मिडी । ६ ला वो मेरामका ज्वाक्ता, “मेडिनी ! गानी क्रूसडा चेट्मामा सिपा नासरतडाम येशलाड् मांलिम बुनिम, मैए डे ? गुमी ने आसी मेबुमी, गुमी ने सिमुलाम ख्लोमिसम दुम्मिडिम बु । मैए माला रेप्नी, मेर्मिमका गुमीलाई आसी डा जुल्मिडिम बाईडा । ७ लक्नी, येशु ईनी डादो-डादो गालीलथो डा लक्तो बोमी ज्वाक्साका उनी सीसिपामिम नुड पत्रुसनुड सोनी । गुमीका डादो ज्वाम्डिम होम्साका डा गानी मेनो ल्वानिमी ।” ८ मेर्मिम मेलामका उनी लोदाम्तोडा लुम्डिमा स्वाम्डी, मा मेराम ल्वा सुनुड वो मेसोमिवा, हेडालोने मेर्मिम छोम डिम्डिम बाईडा ।

येशु मुचुमिमकाडा ल्वालासोम्सिडिम

मत्ती २८:६-२०; लूका २४:१३-५३;

यूहन्ना २०:११-२३; प्रेरित १:४-११

६ [नेप्सुडलेम नेम नेम्सोसोका डा येशु सिमुलामका बम्पोम्डिमा डादो मरियम मगदलिनीकाडा ल्वालासोसिम्डी । उहेमलामका येशुका डादो येत्ले (७) मुनाडमिम ख्लुम्डिम बाईडा । १० मरियम लस्तामा ओराम ल्वा येशुकु सीसिपामिमनुड सोयुडु । मेकोतिलो मेर्मिम येशु सिम्डिमकु दुथाम येत्तो-खाप्तो डा बेम्डिम बाम्डी । ११ ला वो येशु सिमुलाम बम्पोम्डिमा मरियमकाडा ल्वालासोसिम्डिम ल्वा थोम्डिमा वो मेर्मिम थोरमेलुमिवा ।

१२ मेकोतिमा येशु कोडमी डा डालीडा देलथो लक्तोडा बेपा नले सीसिपाचिपकाडा ल्वालासोसिम्डी । १३ मेकोतिमा मेर्चिम ख्लोसिचिचिमा लक्चिमा मेराम ल्वा वाडमी सीसिपामिमनुड सोच्ची ला वो मेर्मिम थोर मेलुमिवा ।

१४ मेकोतिमा चडडा को-कोड(११) सीसिपामिम गुला पेण्डा गन्मिडिलो येशु मेर्मिमकाडा ल्वालासोसिम्डी । मेकोतिमा लुड होप्पाम मेर्मिमकु नगो नुड मेर्मिम थोरमेलुमिवामडाम गुमी छोम भुर्मिडी, हेडालोने येशु सिमुलाम बम्पोम्डिमा गुमीलाई ल्वापामिमकु ल्वाडा मेर्मिम थोर मेलुमिवाम बाईडा । १५ मेकोतिमा येशुका मेर्मिमनुड ज्वाम्डी, “खोत्लेथो लनिमा खोत्ले मुचुमिमलाई जोपा-ल्वा थोबेट्निमी । १६ उहेम-उहेम ओराम जोपा-ल्वाडा थोर लुमी, मा कु-रुदुम रमी मेर्मिम सेल्सिमी, मा ओराम ल्वाडा थोर मेलुपा नुड कु-रुदुम मेरपामिम ने मेसेल्सिमी । १७ थोर लुपामिमनुड ओर्मिम छेखोपमिम दुम- मेर्मिमका आ नडडा मुनाडपेलमिम ख्लुमी, लाले जेसी जेमी । १८ मेर्मिमका ब्लो जेन्मी, मा डे डा पोमी-डुमी ला वो मेर्मिम हाम वो मेदुम्मी । मेर्मिमका नोपामिमडला उनी ल्वा जुल्मी, मा नोपामिम वो सम्ल्याट्मी ।” १९ मेर्मिमनुड जेमु डुम्मिडिमा येशु पाह्नीथो कोम्सिम्डी, मेकोतिमा माम्चुनीकु जोपलामका गन्मिडी । २० मेकोतिमा मे सीसिपामिम खोत्लेथो लम्डिमा मुचुमिमलाई जोपा-ल्वा थोबेन्मु चोम्मिडी । मेकोतिलो माम्चुनीका वो मेर्मिमनुड दुम्साका खारी बामु चोम्मिडी, मा छेखोपका मेराम ल्वा आच्छाडा रेछा ज्वाक्पा रेम्बेम्डी । आमिन]

१६:६ माखे-माखेम सीजेममिम कोड-कोडडा १६:६-२० ज्याक्मा मेडार्सी ।